

toolbox

Ouders welkom in de bib

groepsrondleidingen in de bib



Foto: © Iedereen Leest

in opdracht van de stad Antwerpen

Vormingplus regio Antwerpen vzw
Klokstraat 12
2600 Berchem
Tel. 03 230 03 33
info@vormingplusantwerpen.be
www.vormingplusantwerpen.be
Ondernemingsnummer: 0859.621.423,
RPR Antwerpen, afdeling Antwerpen

Berchem, oktober 2020
Auteurs: Hanne Cools, Heleen Servaes, Tania Lens,
Sarah Pirenne en Lisanne Corrijn
Hoofdredactie: Hanne Cools, Heleen Servaes
Eindredactie en vormgeving: Sabine De Weser
Verantwoordelijk uitgever: William Strobbe,
Varenstraat 13, 2960 Sint-Lenaarts

Vormingplus regio Antwerpen is een regionale
sociaal-culturele organisatie erkend en gesubsidieerd
op het decreet betreffende het sociaal-cultureel
volwassenenwerk (2003). Ons werkingsgebied valt
samen met het arrondissement Antwerpen.



Gepubliceerd onder Creative Commons licentie.
Vermeld "Ouders welkom in de bib / www.
vormingplusantwerpen.be" als je inhoud overneemt.



Inleiding

Welkom! Fijn dat je deze toolbox 'ouders welkom in de bib' openslaat! Of je nu een ervaren bibliotheekmedewerker bent, of pas aan de slag bent, deze toolbox wil jou ondersteunen en inspireren bij het ontvangen van oudergroepen in de bibliotheek.¹

Situering

Ter voorbereiding van deze toolbox doorliepen we een traject met een aantal bibliotheekmedewerkers, deden we een bibliotheekbezoek met ouders en hielden we gesprekken met enkele experts uit het werkveld rond leesbevordering.

Deze toolbox is specifiek gericht op het ontvangen van maatschappelijk kwetsbare ouders van jonge kinderen in de bibliotheek. De Antwerpse bibliotheken zetten met BOEKSTART al jaren in op leesbevordering bij baby's en kleuters. Maar ze merken dat het moeilijk blijft om kwetsbare gezinnen met jonge kinderen te betrekken. Toch komen deze ouders al op verschillende momenten in de bibliotheek: tijdens rondleidingen met de school van hun kind, een bezoek in het kader van een inburgeringstraject of NT2-lessen, of vanuit een oudergroep in het Huis van het Kind, ... Spijtig genoeg blijft het dikwijls bij dat ene bezoek. Daarom dit duwtje in de rug. In deze toolbox vind je (van)alles om de bibliotheekbezoeken zo toegankelijk mogelijk aan te pakken, ouders een aangenaam gevoel te geven en het leesplezier te bevorderen.

De focus in deze toolbox ligt vooral op het creëren van een welkom gevoel. We willen vooral bereiken dat maatschappelijk kwetsbare ouders zich goed voelen in de bib. Sommige ouders kennen de bib alleen als een plek voor mensen die gestudeerd hebben. Anderen zien de bib als een plek waar het muisstil en ordelijk moet zijn, een plek waar ze dus zeker niet met kleine kinderen naartoe komen. Andere ouders denken dat naar de bib gaan erg duur is. En nog anderen hebben – om welke reden dan ook – er nog nooit aan gedacht om naar de bib te gaan. Wat de redenen ook mogen zijn, deze toolbox 'Ouders welkom in de bib' helpt jou om de ouders tijdens het bibliotheekbezoek het gevoel te geven dat de bib ook een plek voor hen is. Een plek waar ze welkom zijn samen met hun jonge kinderen.

We kiezen ervoor om ouders tijdens het bibliotheekbezoek niet te overladen met alle mogelijke informatie over de volledige catalogus, het aanbod van extra activiteiten, uitleentermijnen, kopieermogelijkheden, ... Zeker, dat is belangrijke informatie en een deel kan zeker aan bod komen doorheen het bezoek.

Maar als er één ding is dat we willen dat de ouders onthouden, is het dit: de bib is ook een plek voor mij en mijn gezin! Alles begint met een warm onthaal. En dat brengt ons meteen naar de volgende pagina.

1. Natuurlijk bestaan er al heel wat interessante programma's rond het werken met kwetsbare groepen in de bibliotheek. Wanneer we ons inspireren op bepaalde onderdelen, verwijzen we altijd naar het origineel. Andere interessante informatie kan je terugvinden in de literatuurlijst achteraan.

Alles begint met ... een warm onthaal

Het doel van een groepsbezoek aan de bib is dat mensen de bib leren kennen en hopelijk ook gaan gebruiken. Alles begint met een warm onthaal. Ouders moeten voelen dat zij en hun kinderen welkom zijn in de bib, dat de bib er ook voor hen is. We geven een aantal tips over taal en in interactie gaan en over het gebruik en de inrichting van de ruimte.

Tips rond taalniveau en creëren van interactie

Het taalniveau van een bezoekende groep is niet makkelijk onmiddellijk in te schatten. Daarom is het erg belangrijk dat je vooraf goed afstemt met de groepsbegeleider. Op die manier weet je wat je kan verwachten.

Sowieso zijn er een aantal tips om anderstalige deelnemers een welkom gevoel te geven en om een veilige omgeving te creëren waarin ze durven spreken.²

- Begroet je deelnemers met een glimlach.
- Zorg voor naamstickers en spreek iedereen persoonlijk aan met zijn voornaam.
- Doe een informeel babbeltje bij aankomst. Stel vragen zoals:
 - Hoe zijn jullie naar hier gekomen? Met de tram? Te voet?
 - Het is koud weer vandaag. Vind jij het ook zo koud?

Stel deelnemers die weinig Nederlands kennen gerust, bijvoorbeeld:

- Probeer maar.
- Ik help je wel.
- Neem je tijd.
- Moedig deelnemers genoeg aan en geef hen complimenten. Zo overwinnen ze sneller hun spreekangst.
- Forceer niemand om te spreken. Ook door veel te luisteren leren deelnemers bij.
- Geef genoeg tijd aan de anderstalige deelnemer om te antwoorden. Als beginner duurt het ongeveer 6 seconden om een vraag te registreren, te vertalen naar de moedertaal, een antwoord te bedenken en dat te vertalen naar het Nederlands en uiteindelijk een antwoord uit te spreken.
- Gebruik de talenkennis van de deelnemers. Een deelnemer die af en toe iets kan vertalen voor iemand anders, bouwt zelfvertrouwen op en kan zo ook zijn spreekangst overwinnen. Vermijd wel groepjes van deelnemers die onderling veel in hun moedertaal praten. Dat is niet comfortabel voor de deelnemers met een andere moedertaal.
- Op de vraag 'Begrijp je het?', is het antwoord bijna altijd ja. Niemand geeft graag toe dat hij iets niet begrijpt. Laat je gesprekspartner daarom de belangrijkste zaken zelf herhalen. Zo kom je er snel achter wat hij begrijpt en wat nog niet, bijvoorbeeld:
 - Wat ga je nu eerst doen? En daarna?
 - Ik weet niet of ik het goed heb uitgelegd. Kan jij misschien zeggen wat je nu gaat doen?
 - Wat is een goed voorbeeld?
- We hebben de neiging om ouders te overladen met informatie. Maar zo wordt een bibliotheekbezoek al snel eenrichtingsverkeer. Het voordeel van een groepsbezoek is dat er vaak heel wat kennis aanwezig is bij de deelnemers. Bevraag wat ouders al weten en laat hen dit delen met de groep. Op die manier kunnen ouders veel van elkaar leren. Jij kan dit ondersteunen en aanvullen met essentiële informatie. Door ouders een actieve rol te geven tijdens het bezoek, versterk je hen en blijft de informatie ook beter plakken.

2. www.diversiteitspraktijk.be/artikels/hoe-zorg-ik-dat-anderstalige-deelnemers-zich-welkom-voelen-bij-een-activiteit



10 tips Communiceren met **anderstaligen**

- 1 Spreek duidelijk en langzaam, maar blijf spontaan.
- 2 Wees voorzichtig met formele taal, afkortingen, dialect.
- 3 Vermijd figuurlijk taalgebruik zoals spreekwoorden.
- 4 Beperk je tot de essentie, maar blijf wel in correcte zinnen spreken.
- 5 Gebruik korte actieve zinnen met eenvoudige en transparante woorden.
- 6 Moedig aan om Nederlands te spreken. Elk gesprek is een oefenkans, schakel dus niet te snel over naar een andere taal.
- 7 Corrigeer taalfouten op een positieve manier.
- 8 Ondersteun je uitleg met foto's, gebaren, pictogrammen...
- 9 Herhaal en herformuleer.
- 10 Controleer of de anderstalige je begrepen heeft.

AGENTSCHAP
INTEGRATIE & INBURGERING

Tips rond warm onthaal en indelen van de ruimte³

Een warm onthaal is essentieel om de ouders een welkom gevoel te geven in de bibliotheek. Jouw vriendelijke ontvangst speelt daar een grote rol in, maar ook de organisatie van de ruimte is belangrijk. Rustig van start gaan en de tijd nemen om te acclimatiseren is veel aangenamer in een aangepaste ruimte, dan wanneer je groep aan het onthaal staat te wachten en meteen mee getrokken wordt in een rondleiding.

- Zorg ervoor dat de ouders rustig kunnen gaan zitten en hun jas kunnen uitdoen.
- Ontvang de ouders bij voorkeur in of vlakbij het boekstarthoekje. Daar zien ze meteen de boekjes op maat van hun kind.
- Komen er kinderen mee met de ouders? Bepaal op voorhand waar de kinderwagens gestald kunnen worden en zorg voor een speelmat in de ruimte.
- Zorg ervoor dat de boekjes zeker op hoogte van de kinderen staan, zodat ze er zelf aan kunnen.
- Zorg voor een plekje waar baby's verschoond kunnen worden en mama's rustig kunnen zitten om borstvoeding te geven.

3. www.cubiss.nl/sites/default/files/bestanden/Babys_in_de_bibliotheek.pdf

Met dank aan

Bij het tot stand komen van deze toolbox konden we rekenen op de input van vele mensen, met elk hun eigen invalshoek. Hiervoor willen we hen graag bedanken.

- de ouders van de Babbeldoegroep van Huis van het Kind Borgerhout en hun begeleiders Mieke Geerts en Lissa Quadens van de Voorzorg
- de ouders en vrijwilligers van de Babbel en Doe Borgerhout van Atlas in de bib Vrede Borgerhout en hun begeleider Eva Jacobs.
- de bibliotheekmedewerkers en partners uit de procesgroep: Esra Günes en Joke Druyts (bib De Vertellerij), Fanny Lambreghts (bib Ekeren), Kristine De Bock, Caroline Haustein en Fadoua Ibn Said (bib Elsschot), Trudie Noordermeer (Bibbus), Ann Gabriëls (Bib Kielpark) en Lana Macanovic (Atlas)
- Eefje Raets van de Boekenkaravaan en haar collega's van de Schoolbrug
- Inge Umans
- Els Vanoirbeek van bibliotheek Genk
- Marijke Weyn (bib Vrede) en Katleen De Gruyter (bib Permeke)
- Kerngroep: Els Wyninckx, Sofie Musing en Lieve Willekens van bibliotheek stad Antwerpen
- Betrokken bij opstarten project: Eline Mertens, stafmedewerker regieteam Huizen van het Kind

Inhoud

Inleiding	3
1. Jouw bib en de toolbox	9
Informatie en (beeld)materiaal verzamelen	10
Reflectiemoment met eigen bibliotheekteam	13
2. Het groepsbezoek voorbereiden	17
Gegevens en verwachtingen verzamelen	18
Aan de slag met werkvormen.....	21
Na het bibbezoek.....	23
3. Werkvormen	25
Literatuurlijst	51
Bijlagen aparte bestanden	

toolbox

Welkom in de bib

1

Jouw bib en de toolbox



Photo by Adam Winger on Unsplash

Dit deel is een opdracht voor je bibliotheek om deze toolbox eigen te maken, afgestemd op jouw bibliotheek. Deze toolbox is immers geschreven voor alle bibliotheken in de stad Antwerpen, die uiteraard erg divers zijn. Om de toolbox op maat van jouw bibliotheek te maken, ga je informatie en (beeld)materiaal verzamelen en organiseer je een reflectiemoment in groep.

Informatie en (beeld)materiaal verzamelen is bedoeld om de bruikbaarheid van de toolbox te versterken: wie werkt er in jouw bib? Wat is jullie aanbod? Welke partners zijn er in jullie buurt?

Het reflectiemoment nodigt de collegagroep van de bib uit om na te denken over de ontvangst van (maatschappelijk kwetsbare) ouders in hun bibliotheek en gaat dus over de toegankelijkheid van de bib.

Informatie en (beeld)materiaal verzamelen

1. Foto's van de bib en de bibmedewerkers

Zorg voor visueel ondersteunend materiaal. Zo kunnen mensen met een lager Nederlands taalniveau het gesprek gemakkelijker volgen. Als het over je bib, je medewerkers, activiteiten in de bib gaat, ... toon je best eigen, herkenbare foto's. Ga met de volgende opdrachten aan de slag.

Foto's van de bib en activiteiten. Tijdens een bibbezoek zal je verschillende hoeken van de bib tonen. Zowel tijdens de voorbereiding als tijdens de nabespreking kan het interessant zijn om de foto's te gebruiken om dat te bespreken. Herhaling werkt!

TIP Zorg zeker ook voor een foto van de buitenkant. Die kunnen externe groepsbegeleiders al eens tonen aan de groep. Vaak erkennen ouders de buitenkant wel. Dit helpt om de drempel te verlagen.

TIP Maak foto's van jezelf en het team. Het is belangrijk dat bezoekende groepen de bib zien als een plek van mensen. Foto's in de stijl van pasfoto's helpen niet echt. Daag elkaar uit om leuke foto's in de bib te nemen. Vind je dat moeilijk? Vraag ondersteuning van je communicatiemedewerker!

Sjabloon met werkvormen. Heb je zelf werkvormen die je wilt toevoegen? En die je wilt delen met de andere bibliotheken? In bijlage vind je een leeg sjabloon dat je kan invullen. Denk ook aan welke afbeeldingen of foto's de werkvorm kunnen ondersteunen.

2. Flyers en informatie

- **Verzamel alle relevante flyers** en maak een selectie voor je groep. Een volledig flyerrek is overdonderend. Ga in op hun interesse en geef hierover de nodige informatie.
- **Maak een overzicht van diensten in de buurt.** Een bibliotheek is al lang niet meer de plaats waar je enkel boeken kan lenen. Het is een plaats van verbinding. Het is daarom belangrijk dat je als bibmedewerker een algemeen zicht hebt op wat er in jouw buurt plaatsvindt. Zo kan je in gesprek met een bezoeker doelgericht doorverwijzen. Bijvoorbeeld een moeder waarvan het kleintje er maar niet in slaagt om zindelijk te worden, verwijst je door naar het Huis van het Kind.

Bouw je netwerk uit. Organisaties en scholen kunnen nieuwe individuen en groepen toeleiden naar de bib.

TIP Onderwijs Netwerk Antwerpen organiseert in elke buurt een scholenoverleg. Neem contact op met je wijkverantwoordelijke.¹

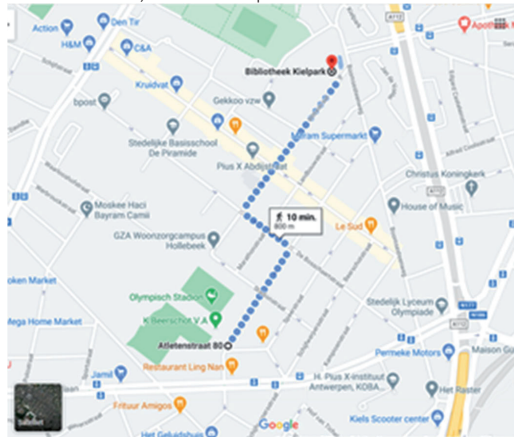

1. www.onderwijsnetwerkantwerpen.be/nl/onderwijsnetwerk-antwerpen-0/jouw-aanspreekpunt-de-wijk

TIP Een leuk idee is om met je bibmedewerkers een wandeling te doen in je eigen buurt. Je kan bij een aantal partnerorganisaties op bezoek gaan. Zo heeft bib Kielpark vanuit het project 'de bib verbindt' een buurtwandeling georganiseerd in samenwerking met het CAW.

Maak een overzicht van alle relevante partners in jouw buurt. Denk aan het Huis van het Kind, CAW, Buurthuis, OCMW, Welzijnschakels, ...

ZIE BIJLAGE 1a partnerfiche	
PARTNER	
Wat doen ze	
Contactpersoon en contactgegevens	
Website	
Openingsuren	
Adres Afbeelding googlemaps	
Belangrijkste aanbod	<ul style="list-style-type: none"> • • • • •
Bijhorende flyer?	
Foto	

Een voorbeeld van het Huis van het Kind Kiel voor bib Kielpark

HUIS VAN HET KIND KIEL	
Wat doen ze	Ondersteuning van ouders: alle vragen van kinderen van 0 tot 23 jaar
Contactpersoon en contactgegevens	Iris Woinin / Veerle Huygebaet 03 285 32 22 huisvanhetkind_kiel@antwerpen.be Iris.woinin@viva-svv.be
Website	https://www.facebook.com/HuisvanhetKindKiel
Openingsuren onthaal	Maandag: 9 - 11.30 uur Dinsdag: 9 - 11.30 en 13 - 15.30 uur Woensdag: 9 - 11.30 uur Donderdag: 13 - 15.30 uur
Adres Afbeelding googlemaps	Atletenstraat 80, 2020 Antwerpen 
Belangrijkste aanbod	<ul style="list-style-type: none"> • Spreekuur baby en peuter • Spreekuur zwangerschap en geboorte • Spreekuur opvoeden en opgroeien (Kwadraat) • Babbel bij de vroedvrouw (Kraamvogel) • Spreekuur groeipakket • Spreekuur Vrije tijd • Consultatie Kind en Gezin • Spreekuur Mobilant (Blikfabriek): (vermoeden van) een beperking • Procesgroep met ondersteuning Arabisch/ Berbers • Babbeldoe • Baby Kick-off • Speelhaven Spel- en ontmoetingsplaats • Doe- namiddagen: (0-12 jaar) ouders en kinderen • ...
Bijhorende flyer?	Zie digitale nieuwsbrief
Foto	

Reflectiemoment met eigen bibliotheekteam

Uit het traject dat we doorliepen stelden we vast dat bij een groepsbezoek aan de bib, naast het gebruik van goede werkvormen, er ook veel onuitgesproken zaken van belang zijn. Zoals een warm onthaal, interesse tonen en zelf vragen stellen. Tijdens dit reflectiemoment sta je stil bij enkele van deze zaken.

De werkvorm is zo uitgeschreven dat je geen begeleider nodig hebt. Is je groep groter dan vijf, dan kan je iemand aanduiden om het gesprek te leiden. In dat geval werk je in kleine groepjes en koppel je achteraf aan elkaar terug.

Doelen

De bibliotheekmedewerkers:

- weten zichzelf open te stellen;
- begrijpen dat de bib toegankelijker wordt als ze enkel basisinformatie delen;
- begrijpen dat het belangrijk is dat iedereen zich thuis voelt in de bib;
- begrijpen dat iedereen wel eens vertrekt vanuit aannames;
- leren bewust stil te staan bij deze aannames, hierop te reageren en ze te ontkrachten;
- leren zichzelf te wapenen tegen enkele uitdagingen die groepswork met zich meebrengt en delen hun bezorgdheden met hun collega's.

Materiaal

- flappen en stiften (verschillende kleuren);
- post-its;
- stroken van de wat-alsoefening.

Opbouw reflectiemoment

- opwarmer (15 min.)
- plattegrond van de bib (30 min.)
- scenario's over aannames (45 min.)
- wat-alsoefening (15 min.)
- slotopdracht (15 min.)

AAN DE SLAG

1. Opwarmer (15 min)

We starten met een korte opwarmer. Net als bij oudergroepen is het goed om deze bijeenkomst losjes op te starten. Het brengt een bepaalde focus en maakt persoonlijke verbinding in de groep mogelijk.

STAP 1 Kies een van de volgende vragen om te beantwoorden. (Indien wenselijk kan je deze ook even opschrijven.)

- Wat is je mooiste herinnering in de bib? Welk gevoel had je?
- Wat is je mooiste herinnering aan lezen of verhalen?
- Wat is je lievelingsboek?
- Wat is je lievelingsplekje in de bib?

STAP 2 Deel dit met je collega's. Is dit herkenbaar in de groep?

STAP 3 Welke gevoelens kwamen naar boven? Wat brachten deze emoties? Kunnen we deze gevoelens delen met anderen? Kunnen we ouders dit ook doen ervaren?

Verzamel ideeën op een flap of groot blad.

2. Plattegrond tekenen (30 min)

STAP 1 Teken in het groot de plattegrond van je bibliotheek. Duid hierop aan hoe een rondleiding tot nu toe georganiseerd werd. Waar stond je stil? Schrijf op een post-it welke informatie er allemaal gedeeld werd.

STAP 2 Kies nu een uitvalbasis. Waar kan de groep gezellig bijeenkomen? Waar kan de groep 'landen'? Bijvoorbeeld in een gezellig hoekje bij de meertalige boeken.

STAP 3 Welke informatie is echt belangrijk en moet iedereen weten?

Welke informatie is eerder aanvullend of van belang voor individuele interesses?

STAP 4 Welke haltes zijn belangrijk? Zijn deze aantrekkelijk voor ouders? Welke conclusies trekken we daaruit?

Het is onmogelijk om de bibliotheek door de ogen van anderstaligen of maatschappelijk kwetsbare mensen te bekijken. Vaak compenseren we dit door alle informatie te willen geven. Uit ons voorbereidend traject bleek dat de eerste vraag die een nieuwe bezoeker zich stelt is: "Is deze bib iets voor mij?" Daarvan probeer je hem te overtuigen. Je zal zien: in de werkvormen van deze toolbox ligt de focus zeker niet op het overbrengen van grote hoeveelheden informatie.

TIP Een aanvullende tip kregen we van een bibliotheekmedewerker. Beeld je in dat in je bib alle Nederlandse woorden vervangen zijn door bijvoorbeeld Arabische. Dan merk je pas hoe talig de bibliotheek eigenlijk is. En vooral: dat niet alles zo vanzelfsprekend is als het je lijkt.

3. Aannamescenario's (45 min)

In deze oefening bespreek je scenario's van aannames die ouders over de bibliotheek kunnen hebben en vooroordelen die wij over ouders kunnen hebben. Langs de ene kant wil je verkeerde aannames van ouders ontkrachten. Langs de andere kant wil je weten hoe je bepaalde aannames over ouders die je zelf hebt, kan vermijden of hierop kan reageren.

Kies in groep enkele scenario's uit.

STAP 1 Schrijf eerst individueel bij elk scenario uit welke aanname van toepassing is. Bedenk vervolgens hoe je hierop zou reageren.

STAP 2 De reacties worden in groep besproken. Je kan volgende bijvragen stellen:

- Heb je zelf al iets gelijkaardigs meegemaakt?
- Op welke manier kon de veronderstelling vermeden worden?
- Hoe kan je reageren als je toch vanuit een verkeerde veronderstelling gehandeld hebt?
- Hoe zet je het gesprek met de groep weer verder?

Uitdagende variant. Als de groep de uitdaging wil aangaan, kunnen de scenario's ook nagespeeld worden. De groep kan de 'spelende bibmedewerker' ondersteunen in het formuleren van reacties en vragen.



Foto: © Iedereen Leest

SCENARIO 1 Een Marokkaanse moeder houdt zich tijdens het bibbezoek erg op de achtergrond. Ze is erg stil en lijkt amper te reageren. De bibmedewerker vraagt: ‘Spreek jij Nederlands?’ De moeder reageert verontwaardigd en blijkt erg goed Nederlands te spreken.

SCENARIO 2 Twee moeders zonderen zich een beetje af in de groep. Zij lijken heel de tijd met elkaar te praten in een andere taal. Als begeleider van de groep vind je dit vervelend. Je spreekt hen hierover aan. Uiteindelijk blijkt dat de ene mama voor de andere aan het vertalen is.

SCENARIO 3 Een Congolese moeder antwoordt steeds erg kort ‘ja/nee’. Je bent niet zeker dat ze het goed begrijpt.

SCENARIO 4 Een vader is erg ongerust. Zijn zoontje heeft zojuist een papier gescheurd in een boek van de bib. Hij vreest dat de bibmedewerker dit niet zal begrijpen en hij voor het boek zal moeten betalen.

SCENARIO 5 Tijdens een rondleiding met moeders, stopt de bibmedewerker steeds bij de kookboeken.

SCENARIO 6 Een Ethiopische vader toont interesse in de computers. Een vrijwilliger reageert hier meteen op: ‘Je kan hier ook Nederlands op oefenen.’ De vader luistert rustig. Maar misschien was dit niet wat de vader zocht?

SCENARIO 7 Een moeder van de groep neemt duidelijk de vertalerrol op zich. Je merkt als bibliotheekmedewerker dat de meeste ouders zich ook tot haar richten. Je begint iets sneller Nederlands te spreken, je merkt dat de vertaler kan volgen, en het vertalen vraagt zijn tijd. Dan blijkt dat eigenlijk een andere mama een andere afkomst heeft en eigenlijk helemaal niet meer kan volgen: niet van de vertaler, en ook niet meer het Nederlands.

SCENARIO 8 Wanneer je vraagt aan een groep ouders of zij vaak naar een bibliotheek komen, reageert een moeder: “Neen, mijn Nederlands is nog niet goed genoeg.”

SCENARIO 9 Een bibmedewerker herhaalt veelvoudig dat de bibliotheek gratis of zeer goedkoop is, en verwijst hier vaak naar de financiële thuissituatie. Enkele ouders vinden dit zeer vervelend.

SCENARIO 10 Terwijl je vertelt over het belang van voorlezen, zie je enkele moeders ongemakkelijk worden. Zij zijn onzeker of niet vaardig in het lezen in het Nederlands.

SCENARIO 11 Soms komen de kinderen van de kleuterklas naar de bibliotheek, deze keer komt de familie mee. Je verzamelt een vijftal vrouwen rond je tafel. Je spreekt hen aan als “mama’s”. Nu blijkt dat één een oudere zus is, en een ander eigenlijk de grootmoeder.

SCENARIO 12 Tijdens het gesprek komt naar boven dat een moeder de bib niets voor haar vindt. “Ik ben toch geen geleerde of student.”

SCENARIO 13 Een mama met hoofddoek vraagt naar een Engels woordenboek. De bibmedewerker reageert: “We hebben geen Arabisch-Engels woordenboek.” De vrouw reageert niet onmiddellijk, maar achteraf zegt ze: ‘Maar ik kan toch Nederlands’.

SCENARIO 14 Tijdens een groepsgebesprek vertelt een Turkse moeder dat ze het allemaal ‘perfect’ doet. Elke avond leest ze voor.

4. Wat-alsoefening (15 min)

Zonet besprak je al verschillende scenario's. Nu gaan we dieper in op situaties die kunnen voorvallen als je een groep begeleidt. Voor sommigen kan dit uitdagend zijn. In deze oefening bereid je elkaar voor. Op die manier heb je al een aantal tips achter de hand.

Kopieer onderstaande situaties en knip ze in stroken. (Of zie bijlage 1b.) Leg ze omgekeerd op tafel. Trek nu elk om de beurt een situatie en bespreek ze in de groep.

SITUATIE 1 De voorbereide werkvormen zijn opgebruikt, het gesprek valt stil.

SITUATIE 2 De groep lijkt weinig interesse te hebben in de bib.

SITUATIE 3 De groep heeft grote verschillen in taalniveaus.

SITUATIE 4 Je koos een werkvorm, maar deze blijkt niet aan te slaan.

SITUATIE 5 Je stelt een vraag en niemand antwoordt.

ZIE BIJLAGE 1b
wat-alsoefening

Bijvragen:

- Heb je nog andere bezorgdheden bij het organiseren van het bibbezoek? Welke antwoorden kunnen jullie hierop geven?
- Welke rol kan de externe groepsbegeleider innemen?

Slotopdracht (15 min)

In de bovenstaande opdrachten heb je meerdere ideeën verzameld. Welke zou je ook effectief willen toepassen? Welke zijn haalbaar? Is er voldoende enthousiasme?

Neem een groot blad en schrijf in verschillende groottes en kleuren telkens 1 woord van wat je geleerd hebt. Wat houd je zeker in het achterhoofd als ouders op bezoek komen? Geef dit blad of desnoods een foto in kleinere versie een plaatsje in de bib of op je bureau.

TIP Wees je authentieke zelf! Toon interesse! Welke groep je ook voor je hebt, dit zal steeds helpen om je vooropgestelde doel te bereiken.

TIP Maak het niet te formeel, luchtig is soms ook goed. Sommige maatschappelijk kwetsbare ouders zien de bibliotheek als iets statisch, geschikt voor hoogopgeleide mensen. Een grote hindernis is dan de idee: 'de bib is niet voor mij'. Door een menselijk contact kunnen ze ervaren dat zij ook welkom zijn.

Jezelf als mens tonen, betekent niet dat je alles moet blootgeven. Je kan bijvoorbeeld ook met anekdotes moeilijker kwesties bespreekbaar maken. Schrijf voor jezelf al enkele voorbeeldverhalen neer.

Meer lezen?

Kijk achteraan in de literatuurlijst.

toolbox

Welkom in de bib

2

Het groepsbezoek voorbereiden



Jonathan Borba on Unsplash

Gegevens en verwachtingen verzamelen

Een bibbezoek van een groep bereid je best zo goed mogelijk voor. Je polst vooraf naar de verwachtingen van de groep. Ook kunnen ouders hun gegevens al doorgeven voor een A-kaart. Verder kan je de groepsbegeleider inspireren om de groep voor te bereiden op het bezoek.

a) Invulfiche bibliotheekbezoek voor oudergroepen¹

Deze fiche stuur je vooraf naar de groepsbegeleider. Op die manier probeer je de verwachtingen zo scherp mogelijk te krijgen. Zo kan jij een bezoek uitwerken op maat van de groep.

ZIE BIJLAGE 2a

invulfiche bibliotheekbezoek

Contactinformatie

- Naam organisatie/school:
- Contactpersoon groepsbegeleider:
- Telefoonnummer:
- E-mailadres:

Afspraken rond het bezoek

- Willen jullie één bezoek of komen jullie graag meerdere keren naar de bib?
- Gewenste datum:
- Voor- of namiddag / gewenst startuur:
(een bibbezoek duurt voor ons idealiter 90 minuten)
- Wat is het doel van dit bezoek?
 - ❑ Algemene kennismaking met de bibliotheek
 - ❑ Leesplezier bevorderen
 - ❑ Leren boeken kiezen
 - ❑ Een interactief voorleesmoment meemaken
 - ❑ Gratis A-kaarten aanmaken voor de kinderen
 - ❑ Ouders lid maken van de bib
 - ❑ Andere specifieke interesse:

Informatie over de groep

- Hoeveel deelnemers:
- Komen er ook kinderen mee:
- Leeftijd van de kinderen:
- Taalniveau, begrijpen de deelnemers voldoende Nederlands?
- Kan er onderling getolkt worden indien nodig?
- Kennen de deelnemers elkaar al voor het bezoek?
- Is dit voor de deelnemers een eerste bibliotheekbezoek?
- Hebben de deelnemers de gewoonte om thuis voor te lezen?
- Willen jullie het bezoek vooraf voorbereiden?
- Heeft jouw groep speciale noden waarmee we rekening dienen te houden? (bv. iemand in jouw groep is rolstoelgebruiker of iemand heeft autisme ...)

1. Gebaseerd op het aanvraagformulier rondleidingen van bibliotheek Permeke



b) Invulformulier A-kaart

Ook dit invulformulier voor de A-kaart kan je vooraf aan de groepsbegeleider bezorgen.

ZIE BIJLAGE 2b

invulformulier A-kaart

Alle kinderen en jongeren tot 26 jaar hebben recht op een gratis A-kaart. Om het aanmaken van de gratis A-kaart tijdens het bezoek vlotter te laten verlopen, vragen we aan de deelnemers om op voorhand de nodige info te verzamelen.

Dit brengen ze mee als ze de dag zelf een A-kaart voor hun kind willen laten aanmaken:

- kids-ID
- kleefbriefje van de mutualiteit voor recht op verhoogde tegemoetkoming

Als ze geen Kids-id hebben, kan de A-kaart ook aangemaakt worden met deze gegevens.

- rijksregisternummer:
- achternaam:
- voornaam:
- adres:
- geboortedatum:
- e-mail:
- telefoonnummer:

Als de ouders hiervoor de toestemming geven, is het ook mogelijk om deze gegevens vooraf door te sturen. Zo kunnen de A-kaarten al op voorhand worden aangemaakt en liggen ze klaar bij het bezoek. En zo kunnen de ouders ook meteen boekjes ontlenen voor hun kinderen.

c) Uitgewerkte sessie ter voorbereiding van het bibliotheekbezoek

Veel groepsbegeleiders die de bibliotheek contacteren voor een bezoek, willen dit graag voorbereiden met hun oudergroep. Zo kunnen ze vooraf al eens stilstaan bij het belang van voorlezen, de werking van de bibliotheek al wat uitleggen en ouders warm maken voor het bezoek. Een aantal begeleiders hebben over de jaren heen hun eigen materiaal ontwikkeld. Anderen zijn hier nog zoekend in. Het helpt dus zeker om hen vrijblijvend interessant materiaal door te sturen.

We zetten graag het materiaal van de Boekenkaravaan in de kijker. De Boekenkaravaan is een project van De Schoolbrug gericht op schooltrajecten rond ouderbetrokkenheid en leesplezier. Ze werken in Antwerpse scholen zowel op beleid, visie als praktijk. Deze praktijk bestaat onder meer uit thematische oudergroepen, toeleiding van ouders tot de bibliotheek en een voorleeswerking aan huis bij gezinnen met een nood aan leesbevordering.

De website van de Schoolbrug biedt onder materialenbank uitgewerkte 'oudergroepen' rond de thema's taalontwikkeling en bibliotheekbezoek gratis aan. Leerkrachten en groepsbegeleiders vinden er al het nodige materiaal om op een kwalitatieve manier met ouders aan de slag te gaan rond deze thema's. We raden je aan om groepsbegeleiders door te verwijzen naar deze website:

<https://www.deschoolbrug.be/product-categorie/materiaaldeboekenkaravaan/>

ZIE BIJLAGE 2c

e-mail voorbereiden bibbezoek


Verzenden

Onderwerp

Jullie bibbezoek

Beste groepsbegeleider,

We kijken uit naar jullie bibbezoek op XX/XX om XX.XX uur.

Wil je het bezoek voorbereiden met je groep?
Neem dan zeker een kijkje op de Materialenbank van de Boekenkaravaan op de website van de Schoolbrug:
<https://www.deschoolbrug.be/product-categorie/materiaaldeboekenkaravaan/>
Je vindt er gratis werkvormen rond de thema's taalontwikkeling en bibliotheekbezoek.

Koppel je even terug met wat jullie al aan de slag zijn gegaan?
Veel inspiratie gewenst!



Aan de slag met werkvormen

Je hebt de nodige info opgevraagd bij de groepsbegeleider en je hebt een goed zicht op hun verwachtingen. Nu ga je aan de slag om een bibliotheekbezoek samen te stellen op maat van de groep.

Kapstok van werkvormen

Hieronder vind je een overzicht van de verschillende werkvormen die je in deel 3 terugvindt. Sommige werkvormen hebben als doel om de bibliotheek te verkennen, andere focussen op het stimuleren van leesplezier bij kinderen en nog een andere werkvorm (Kinderen welkom!) maakt onzekerheden van ouders bespreekbaar.

Met deze werkvormen willen we jou ondersteunen om de klassieke rondleiding in de bibliotheek interactief aan te pakken. Je stimuleert ouders om tijdens het bezoek met boeken aan de slag te gaan en geeft tips om het leesplezier bij hun kinderen aan te wakkeren.

We hopen dat deze werkvormen jou inspireren. De nummering volgt een zekere logica (je start uiteraard met een warm welkom) maar dat betekent niet dat je deze volgorde moet aanhouden. Maak je eigen mix. Voel je vrij om eigen ideeën toe te voegen en te delen met collega's!

1. Warm welkom en kennismaking	Een warm onthaal is essentieel bij de ontvangst van een groep in de bibliotheek. Een warme ontvangst is vaak geruststellend zodat ouders willen/durven terugkeren.
2. Herinneringen en eigen ervaringen 3. Het belang van leesplezier 4. Boeken en baby's 5. Boekjes kiezen op maat van je kind 6. Voorlezen en vertellen in de moedertaal	Deze vijf werkvormen geven een mix van informatie en focussen op het stimuleren van leesplezier vanuit verschillende invalshoeken. Kies een werkvorm die aansluit bij de noden en verwachtingen van de groep.
7. Kinderen welkom! 8. Oefenen met uitlenen en terugbrengen 9. Extra aanbod	Deze drie werkvormen behandelen basisinformatie over de werking van de bib. In 'Kinderen welkom!' ontdekken ouders dat ook hun (drukke) kinderen welkom zijn en komen regels en afspraken op een laagdrempelige manier aan bod. Ouders oefenen met het uitleentoestel. De werkvorm 'Extra aanbod' geef je best op maat en biedt idealiter iets concreet waarvoor de ouders kunnen terugkomen.
10. Extra: boekenbingo 11. Extra: kiezen door pictogrammen	Deze twee werkvormen zijn extraatjes. Je kan ze gebruiken als de oudergroep een tweede of derde keer terugkomt.
12. Evaluatie en afronding	Neem steeds de tijd om met je groep af te ronden en doe een korte evaluatie. Hou het afrondingsmoment luchtig, zodat iedereen met een goed gevoel naar buiten gaat.
Voorzie tijd voor vragen en rondsnuisteren	Plan tijdens het bezoek ook steeds voldoende ruimte om vragen te stellen en om vrij op verkenning te gaan in de bib. Zo krijgt iedereen de kans om vragen te stellen, ook wie dat misschien niet in groep durft. Je kan hen als bibmedewerker op maat verder helpen.
Sjabloon, zie bijlage 2d	In dit sjabloon kan je zelf eigen werkvormen toevoegen. Deel ze met je collega's ter inspiratie!

Hoe stel je nu je bibbezoek samen?

Maak je selectie op basis van:

- Het vooropgestelde doel en de verwachtingen die de groepsbegeleider je heeft doorgegeven.
- De groep. Welke informatie heb je hierover ontvangen: taalniveau, grootte van de groep, al dan niet het eerste bezoek, ...
- Aanwezigheid van kinderen.
- Jouw stijl als groepsbegeleider. Bekijk welke werkvormen jij ziet zitten, of welke aanpassingen nodig zijn zodat jij je er ook comfortabel bij voelt.

We raden aan om te rekenen op ongeveer anderhalf uur per bezoek. Creëer voldoende ruimte voor de ontvangst en de afronding (en vragenkwartiertje). Met andere woorden: overlaad het bibbezoek niet met werkvormen.

Het bezoek van een groep die voor de eerste keer komt kan er bijvoorbeeld zo uitzien:

- Werkvorm: Warm welkom en kennismaking
- Werkvorm: het belang van leesplezier
- Werkvorm: kinderen welkom
- Werkvorm: oefenen met uitlenen en terugbrengen
- Werkvorm: evaluatie en afronding
- Tijd voor vragen en rondsnuisteren

TIP Kinderen. Weet je of er kinderen bij zullen zijn? Hou daar dan rekening mee bij het kiezen van je werkvorm. Zo kunnen kinderen helpen bij het kiezen van boekjes of is het leuk voor de ouders om te zien hoe hun kinderen reageren op een voorleesmomentje.

TIP Werkvorm kiezen. Twijfel je? Bespreek op voorhand je werkvorm met de groepsbegeleider van de groep. Die kent de groep en kan beter inschatten of de werkvorm aansluit bij de groep.

TIP Begeleiderstijl. Ben je nog niet volledig op je gemak voor een groep? Vraag of de groepsbegeleider een rol kan opnemen. Zo sta je er niet alleen voor.

TIP Is de groep groot? Bekijk of je collega's of vrijwilligers kan betrekken. Zo kan het leuk zijn om de groep in twee op te delen.

Heb je zelf nog leuke ideeën voor werkvormen? Voeg die dan toe en deel deze met de andere bibliotheken. We hopen dat deze tool de ervaringsuitwisseling tussen bibliotheken stimuleert. In bijlage vind je een leeg sjabloon.

ZIE BIJLAGE 2d sjabloon werkvorm	
Werkvorm titel	
Omschrijf kort de werkvorm	
Duur	
Groepsopstelling	
Doelen	
Materiaal	
Zo ga je te werk	Stap 1 Stap 2 ...
Tips	
(Link naar) bijlagen	
Eventueel website met meer info of materiaal	

Na het bibbezoek

Het bibliotheekbezoek is achter de rug. Op het einde van het bezoek deed je een korte bevraging van de ouders. Maar nu is het ook interessant om meer info te verzamelen. Mail deze evaluatie na het bezoek naar de groepsbegeleider. Uit de antwoorden haal je leerpunten hoe je de volgende bezoeken misschien beter kan aanpakken. De zelfevaluatie laat jou met enkele korte vragen stilstaan bij hoe het bezoek voor jou verlopen is.

a) Evaluatieformulier

Dit evaluatieformulier bezorg je via e-mail aan de groepsbegeleider na afloop van het bibliotheekbezoek.

ZIE BIJLAGE 2e

evaluatieformulier

Contactinformatie

- Naam organisatie/school
- Contactpersoon groepsbegeleider
- Telefoonnummer
- E-mailadres

- Wanneer kwamen jullie naar de bib?
- Was het bezoek voldoende **op maat** van de groep?
 - Ja
 - Neen
 - DeelsToelichting:
- Voldeed het bezoek aan de verwachtingen op het vlak van **warm onthaal**?
 - Ja
 - Neen
 - DeelsToelichting:
- Voldeed het bezoek aan de verwachtingen op het vlak van **inhoud**?
 - Ja
 - Neen
 - Deels- Toelichting:
- Voldeed het bezoek aan de verwachtingen op het vlak van **begeleiding**?
 - Ja
 - Neen
 - DeelsToelichting:
- Welke reactie van deelnemers zijn je bijgebleven?
- Hoe heb je de communicatie en afspraken met de bibliotheek ervaren?
- Heb je opmerkingen, suggesties of wensen naar aanleiding van het bezoek?

b) Zelfevaluatie

Met deze vragen kan je stil staan bij hoe het bezoek voor jou verlopen is. Je kan er systematisch na elk bezoek even tijd voor maken. Maar het is ook waardevol om hier samen met collega's tijdens een teammoment op terug te kijken en een aantal bezoeken tegelijk te bespreken.

ZIE BIJLAGE 2f

zelfevaluatie

- Welk gevoel houd ik zelf aan het bezoek over?
- Verliep het bezoek zoals ik het had voorzien? Inhoudelijk, praktisch?
- Hoe zorgde ik voor
 - een veilige en ontspannen sfeer?
 - dialoog en interactie?
 - een bezoek op maat van de groep?
- Heb je ouders kunnen helpen bij persoonlijke vragen en interesses?
- Hoe verliep de samenwerking en communicatie met de groepsbegeleider? Heb je hem of haar een actieve rol kunnen geven tijdens het bezoek? Zo ja, hoe?

Sterke punten van dit bezoek die ik wil delen met mijn collega's:

1.
2.

Werkpunten die ik bij een volgend bezoek anders wil aanpakken:

1. ...
2. ...

toolbox

Welkom in de bib

3

Werkvormen



Foto: © Iedereen Leest

1 Warm welkom en kennismaking

Soms voelen bibliotheekbezoekers zich niet comfortabel. Ze denken bijvoorbeeld vanuit hun vroegere jeugdervaring dat ze stil moeten zijn in de bib, ... Als ouders bij een rondleiding onmiddellijk voelen dat ze écht welkom zijn, dat ze boeken mogen vastnemen en dat hun kinderen ook welkom zijn, dan ben je al goed vertrokken.

Doorheen het bibbezoek wil je de ouders niet overladen met informatie. Beperk je tot de essentie en vul op maat aan op basis van hun interesses. Ouders willen weten hoe ze een boek kunnen uitlenen (boek kiezen, uitleentoesel) en basisinformatie krijgen (openingsuren, geen leengeld, ...). Het belangrijkste is dat ouders na het bibbezoek weten dat ze welkom zijn en dat ze altijd vragen mogen stellen.

 10 min

 cirkel

Doelen

- De bibliotheekmedewerker heeft zichzelf voorgesteld.
- Ouders weten wat ze kunnen verwachten van dit bezoek.
- De ouders hebben actief deelgenomen aan het kennismakingsspel.
- De ouders voelen zich welkom.
- De ouders weten dat ze alle bibliotheekmedewerkers mogen aanspreken als ze vragen hebben of hulp nodig hebben.

Materiaal

Optioneel: foto's van de medewerkers

ZO GA JE TE WERK

STAP 1 Stel jezelf voor en geef kort toelichting

“Ik ben ..., mijn functie is ... Ik heb contact gehad met jullie groepsbegeleider en heb al wat informatie gekregen over wat jullie verwachten.”

Om alle ouders gerust te stellen: “We willen ons houden aan het afgesproken uur. Klopt het dat jullie tot ... uur de tijd hebben?”

“We gaan vandaag kijken naar:” Licht kort de doelen van het bezoek toe ...

“Je mag doorheen het bezoek altijd vragen stellen, maar op het einde is hier zeker ook nog tijd voor.”

STAP 2 Kennismakingsspel

De bedoeling is op een ludieke, laagdrempelige manier iedereen van de groep bij het spel te betrekken en zo elkaar wat beter te leren kennen.

- De ouders staan in een cirkel. Ook begeleiders maken deel uit van de cirkel. Iedereen doet mee.
- Je poneert een paar stellingen. Iedereen waarvoor de stelling van toepassing is, zet een stapje naar voor in de cirkel. De anderen blijven staan. Nadien gaat iedereen terug op zijn plek in de cirkel staan en geef je de volgende stelling.
- Start met een gemakkelijk voorbeeld om het spel uit te leggen zodat de ouders het kunnen proberen.
 - Ik ben een vrouw/man.
 - Ik heb kort/lang haar.
 - Ik heb een lange broek aan.



Foto: © Iedereen Leest

● Als je het gevoel hebt dat iedereen het begrepen heeft, ga je door naar de bibliotheek gerelateerde stellingen:

- Ik heb 1 kind... 2 kinderen ... 3 kinderen...
- Ik ben al eens in deze bibliotheek geweest.
- Mijn kinderen hebben veel fantasie.
- Ik heb een A-kaart.
- Mijn kinderen gaan naar de bib met de school.
- Ik lees voor aan mijn kinderen.
- Ik heb al eens een boek uitgeleend bij de bib.
- ...

SUGGESTIE

Foto's van de medewerkers bekijken

Voor ouders helpt het als er herkenbare gezichten zijn in de bibliotheek. Het verlaagt de drempel om medewerkers aan te spreken. Werken met foto's van alle medewerkers helpt hen om sneller vertrouwd te worden met de gezichten.

Zorg voor foto's van je collega's. Misschien is er een fotowand met de voornaam en functie van jouw collega's of je hebt de foto's bij de hand.

STAP 1

Stel jezelf voor. Naast naam en functie, is het belangrijk dat je nog iets over jezelf prijsgeeft, zoals waarom je graag in de bibliotheek werkt, wat jouw lievelingsboek is of jouw lievelingsplekje in de bib. Door authentiek over jezelf te vertellen, wek je vertrouwen op waardoor mensen zich sneller 'thuis' voelen.

STAP 2

Overloop je collega's aan de hand van hun foto's.

TIP Vraag ouders die al eerder op bezoek kwamen, wie ze herkennen. Op deze manier kan je de bestaande kennis uitbreiden.

TIP Beperk je eventueel tot de collega's met wie de ouders in contact kunnen komen. Leg uit dat deze personen maar een deel van het team zijn.

2 Herinneringen en eigen ervaringen

Met deze werkvorm willen we ouders laten terugdenken aan eigen ervaringen uit hun kindertijd. Welke herinneringen hebben zij aan verhalen vertellen, boeken lezen, bibliotheken? Heel wat ouders gingen niet naar de bibliotheek als kind, maar hadden wel wat boeken thuis of hebben een traditie van verhalen vertellen. Door even stil te staan bij hun herinneringen brengen we het gesprek op gang over hoe ze hier zelf met hun kinderen mee omgaan en hoe ze leesplezier kunnen bevorderen.

 15 min

 rond de tafel

Doelen

- Ouders staan stil bij hun eigen ervaringen en herinneringen verbonden aan vertellen, lezen en het geven van 'boeken'.
- Ouders begrijpen dat ook hun eigen kinderen ervaringen opbouwen rond boeken.
- Ouders begrijpen dat samen met je baby of peuter genieten van boeken kinderen meer kansen biedt op leesplezier.

Materiaal

- Foto's (zie bijlage)

ZO GA JE TE WERK

STAP 1

Leg alle foto's open op de tafel. Eventueel overloop je met de ouders wat ze zien op de foto. Probeer je te beperken tot een objectieve beschrijving van de foto.

STAP 2

Vraag de aanwezige ouders om een foto te kiezen die hun eigen ervaringen en herinneringen weerspiegelt.

STAP 3

Afhankelijk van het aantal aanwezigen, laat je de ouders hun verhaal vertellen in de grote groep of per 2. Eventueel vraag je daarna de 'conclusies' op.

STAP 4

Vraag nu aan de ouders welke foto's hun kinderen zouden uitkiezen. Zijn er boeken aanwezig in hun gezin, vertellen ze regelmatig verhaaltjes?

STAP 5

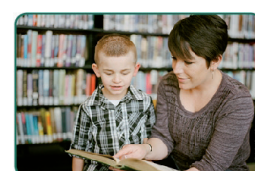
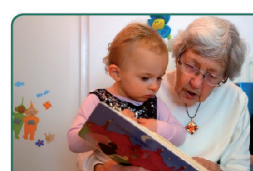
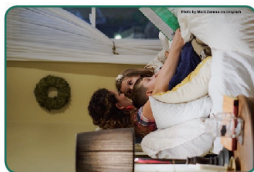
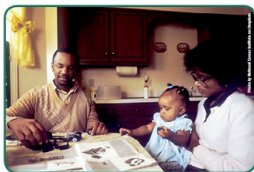
Vertel de ouders dat wanneer ze samen met hun baby of peuter genieten van boeken, er een grotere kans is dat hun kinderen later ook meer leesplezier hebben. Wat je vroeg leert, leer je voor het leven. Zo is dat ook met lezen. Door jonge kinderen vroeg te laten kennismaken met boeken, gaat er een wereld van verbeelding én nieuwe woorden voor hen open. En er is meer. Als je al vanaf heel jong met je kind praat en samen in boekjes kijkt, heeft het kind het later makkelijker op school. Dat is zelfs bewezen.



Photo by lutfi gaos on Unsplash

ZIE BIJLAGE 3-2

Foto's



3 Het belang van leesplezier

Sommige ouders vinden boeken niets voor kinderen die nog niet kunnen lezen. We willen hen laten inzien dat leesplezier wel degelijk bijdraagt aan de ontwikkeling van hun jonge kinderen. Kinderen die al vroeg ervaren dat lezen vooral leuk is, gaan het later vaak beter doen op school omdat ze ook spontaan boekjes vastnemen.

Als ouders begrijpen waarom leesplezier belangrijk is en hoe het bijdraagt aan de mentale, fysieke en emotionele ontwikkeling van hun kind, zijn ze gemotiveerd om het zelf te gaan toepassen. In deze werkvorm maken we gebruik van een vereenvoudigd beeld van de ontwikkelingsdomeinen: hoofd, handen en hart. Dat is een tool die ook ingezet wordt in kleuterscholen.

Meer info: www.iedereenleest.be/over-lezen/de-vele-voordelen-van-voorlezen



30 min



rond de tafel

Doelen

- Ouders begrijpen hoe (voor)lezen of vertellen kan bijdragen aan de mentale, fysieke en emotionele ontwikkeling van een kind.
- Ouders begrijpen dat zij een grote rol spelen in het bevorderen van leesplezier bij hun kind.
- Ouders weten hoe zij hier met hun kind bewust op kunnen inzetten.

Materiaal

- spelbord 'Hoofd, Handen, Hart'
- foto's
- leg een selectie van boeken op voorhand klaar

ZO GA JE TE WERK

STAP 1

- Verzamel ouders in een kring rond de tafel en toon hen het spelbord 'spelen is leren'. Licht dit toe aan de hand van voorbeelden.

Hoofd: mentale ontwikkeling, zoals rekenen, taal.

Handen: fysieke/ motorische ontwikkeling, zoals evenwicht, lopen, fietsen, leren knippen.

Hart: emotionele ontwikkeling, zoals samenspelen, leren winnen en verliezen bij spelletjes, omgaan met emoties.

- Leg uit hoe een kind tijdens het spelen van één spelletje op alle drie niveaus kan leren.

Bijvoorbeeld bij voetbal. Hoofd: hoeveel punten om te winnen. Handen: evenwicht, hoe hard moet ik op de bal trappen. Hart: wie is er in mijn team, tegen verlies kunnen, ...

STAP 2

Oefen de theorie met foto's van spelende kinderen. Toon enkele foto's en laat ouders nadenken wat kinderen hier vooral leren.

TIP Is de groep sterk genoeg maar niet erg spraakzaam? Laat ouders zelf foto's kiezen of deel ze uit.

De ouder kan (eventueel in overleg met de groep) de gekozen foto dan op het spelbord leggen.

Hieronder staan enkele voorbeelden opgesomd. Vul zelf aan en/of geef ouders ook de ruimte om deze aan te vullen.

Hoofd	Handen	Hart
Taalontwikkeling	Boekje vasthouden	Voorlezen of vertellen: intiem moment tussen ouder en kind
Woordenschat (breder)	Blaadjes voorzichtig omdraaien	Rustpunt
Complexe zinnen	1 voor 1 omdraaien	Aandacht voor het kind
Beter begrijpen van taalgebruik	—	Fijne herinneringen
Oefenen in concentratie/focus	Verschillende vormen van boeken: textuur (uitleg over badboekjes, voelboekjes, kartonnen boekjes, ...)	—
Bijleren via de inhoud van het boekje	—	Inlevingsvermogen
—	Doeboeken: knutselen, koken, sport, ...	Wereldbeeld
Fantasie	—	—
Herinneren/ onthouden	—	Gevoelens bespreken
Voorspelbaarheid/patronen	—	—
—	—	Voorlezen en vertellen kan leiden tot een gesprek. Het kan ook ruimte bieden om in gesprek te gaan met wat je kind bewust of onbewust bezig houdt.
Aandacht voor detail: bijvoorbeeld kijkboek	—	—
—	—	Leesplezier
—	—	Gewoonte van lezen (goed voor het latere studeren)

STAP 3

Pas nu de 3 H's toe op vertellen en voorlezen. Toon enkele voorbeeldboeken, die overduidelijk van toepassing zijn op deze drie ontwikkelingsdomeinen. Je kan deze zelf rustig overlopen, of je kan aan ouders vragen wat zij denken dat een kind hieruit leert.

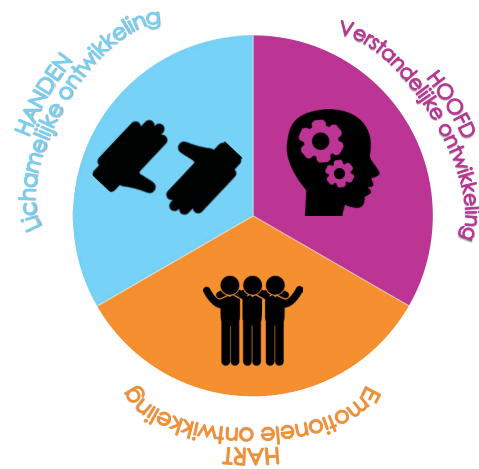
Natuurlijk is een kind bij het lezen altijd met alle 3 H's bezig. Maar om het overzichtelijk te maken, is het voor ouders soms makkelijker om het af te bakenen op één element.

Hoofd	Handen	Hart
Telboek	Voelboekje	Boeken over gevoelens (boosheid, verdriet, ...)
Letterherkenning boek	Boeken over beweging, spelen	Boeken over de eerste schooldag
Zoekboek	Knutselboek	

TIP Toon ouders de pictogrammen van de bibliotheek, en hoe dit hun kan helpen tijdens het zoeken van een boekje. Als alles duidelijk is, vraag de ouders dan eventueel om zelf op zoek te gaan naar een boek dat inspeelt op 'hoofd, hart of handen'.

ZIE BIJLAGE 3-3

spelbord 'Hoofd, Handen, Hart'



foto's



4 Boeken en baby's

Verschillende onderzoeken wijzen op de positieve effecten van voorlezen op de taalontwikkeling. Niet alle ouders hechten evenveel belang aan boeken voor kleine kinderen of vinden boeken pas belangrijk vanaf dat kinderen leren lezen in het eerste leerjaar. Maar meestal herkennen ouders wel het fijne contact dat ontstaat bij het vertellen van een verhaal of het zingen van een liedje.

Boekstart

Wanneer je baby zes maanden oud is, ontvang je je Boekstart-babypakket bij het consultatiebureau. Daarin vind je ook de Boekstart-groeimeter. Je kan de Boekstart-groeimeter tegen de muur hangen om de groei van je kind op te volgen. Maar er is meer. De Boekstart-groeimeter geeft ook de verschillende voorleesfasen voor jou en je kind weer. Bij iedere fase vind je een QR-code. Scan je de code met je smartphone, dan kom je op een webpagina die je vraagt je taal te kiezen. Wanneer je je keuze hebt gemaakt, krijg je een filmpje te zien dat uitlegt hoe je boekjes en voorlezen met je kind kan ontdekken op iedere leeftijd.

Via www.boekstart.be/boeken-en-babys-natuurlijk vind je meer informatie over boeken, voorlezen/vertellen en baby's.



30 min



grote groep,
kleine groepjes

Doelen

- Ouders begrijpen dat vertellen/voorlezen een positief effect heeft op de taalontwikkeling van hun kind.
- Ouders maken kennis met de verschillende stadia in de ontwikkeling van baby tot kleuter in verband met voorlezen/vertellen.
- Ouders leren de Boekstart-groeimeter kennen.
- Ouders proberen de groeimeter uit met hun telefoon.
- Ouders delen tips om het voorlezen/vertellen nog leuker en interactiever te maken voor hun kind.

Materiaal

- De prenten van Boekstart 'Boeken en baby's' (zie bijlage)
- Verschillende Groeimeters met de QR-codes
- GSM die QR-codes kan scannen of computer om de filmpjes te laten zien.
- Eventueel aanvullend andere boeken (prentenboek met/ zonder tekst, meertalig of anderstalig boek, prentenboek met geluid, flapjesboek, doeboek, rijmpjes/liedjesboek, informatief boek, ...)

ZO GA JE TE WERK

STAP 1

- Leg de Groeimeter en de prenten van Boekstart op de tafel.
- Vraag de ouders of ze al gehoord hebben van het Boekstart-babypakket. Vertel erbij dat ze normaal gezien een boekenpakket gekregen hebben in het consultatiebureau van Kind & Gezin.

- Vraag of ze de Groeimeter die erbij zat herkennen. Vertel dat er allerlei leuke tips bijzitten die jullie straks gaan bekijken.

STAP 2

Vraag de ouders:

- "Welke leeftijd hebben jouw kinderen?"
- "Neem in eerste instantie deze prenten uit de stapel."
- "Herken je de situatie? Gaat het bij jullie ook zo?"
- "Heb jij tips voor andere ouders?"

STAP 3

- Verdeel de groep in kleinere groepjes: telkens minstens één iemand met een gsm die een QR-code kan scannen. Ouders zonder gsm met QR-scanner, kijken mee.
- Scan de code op de groeimeter en bekijk samen het filmpje dat bij deze leeftijd hoort. Laat ouders het filmpje in hun eigen taal bekijken.
- Bespreek nadien kort wat ze gezien hebben. Wat vinden ze ervan? Gaan ze dit ook eens uitproberen?

STAP 4

- Neem een nieuwe prent, die past bij de leeftijd van de kinderen van een andere ouder. Doorloop het proces opnieuw tot iedereen aan de beurt is geweest.

TIP VOOR DE OUDERS

Volg het ritme van je kind. Jonge kinderen zijn wispelturig en sneller afgeleid. Kies dus voor verschillende korte voorleesmomenten. Weet dat je de meeste boekjes niet netjes van voor naar achter hoeft te lezen, en dat je niet meteen elk woord moet voorlezen.

TIP VOOR DE OUDERS

Het leuke aan voorlezen en in boekjes kijken, is dat het altijd en overal kan. Het is een goed idee om een boekje mee te nemen wanneer je weet dat je – als ouder – jouw kindje rustig gaat moeten bezig houden, bijvoorbeeld in de wachtzaal van de dokter.

TIP VOOR DE OUDERS

Laat ook een paar boekjes rondslingeren. Wie weet komt je kindje vroeg of laat zelf met een boek aanzetten. Of zie je je peuter plots in zijn eentje zitten bladeren en kijken.

TIP VOOR DE OUDERS

Jonge kindjes ervaren vooral de fijne sfeer bij het voorlezen, dicht op schoot, gezellig en de rust die er van vertellen uitgaat. Op deze momenten voelt een kind zich veilig om nieuwe dingen aan te leren. Voorlezen en vertellen is dus het moment bij uitstek om taal te verwerven.

De prenten van Boekstart 'Boeken en baby's'

1. De eerste maanden

Baby's houden van zwart-wit contrasten. Ze horen graag je stem en vinden het fijn als je tegen hen praat of voor hen zingt. Laat je baby rustig kijken terwijl je het boekje stil voor hem houdt.



2. Na enkele maanden

Baby's verkennen een boek al kijkend, voelend en letterlijk proevend. Ook knisperboekjes vinden ze geweldig. Ze genieten van versjes en liedjes, in eender welke taal.



3. Rond 1 jaar

De baby ontdekt het boek als boek. Laat hem de baas zijn van het boek, en ga er in mee. Je kan aanwijzen en benoemen wat er allemaal gebeurt, zo pikken jonge kinderen allerlei woorden op.



4. Rond 2 jaar

De aandacht gaat steeds meer naar de inhoud van het boek. Terwijl je samen het boek bekijkt, vindt je kind het leuk dat je hem bevestigt en stimuleert.



5. Rond 2,5 jaar


Tijd om echt voor te lezen! Peuters begrijpen steeds beter hoe boeken lezen gaat. Maak het gezellig. Geluiden en gebaren vinden kinderen heerlijk. Leesplezier staat voorop, in welke taal je ook voorleest!



Bron: www.boekstart.be/boeken-en-babys-natuurlijk

5 Boeken kiezen op maat van je kind

In deze werkvorm laten we ouders kennismaken met het ruime aanbod van allerlei soorten kinderboeken. Al doende oefenen ze hoe ze best een boek kiezen op maat van hun kind.

 20 à 30 min

 kringopstelling

Doelen

- Ouders leren boeken kennen voor baby's, peuters en kleuters.
- Ouders verkennen dit aanbod.
- Ouders weten waarop ze kunnen letten bij het kiezen van een boek.
- Ouders oefenen het kiezen van een boek voor hun eigen kind.

Materiaal

Een hele stapel boeken die ongeveer het hele gamma aan boeken voor baby's, peuter en kleuters bestrijken: knisper-, bad-, karton-, flapjes-, geluiden-, gaatjes-, knutsel-, prentenboeken zonder tekst, voorleesverhaaltjes, informatieve boeken, liedjes – en versjes-boeken, doeboeken, ...

ZO GA JE TE WERK

STAP 1 Soorten boeken

Leg alle boeken open gespreid op tafel. Laat ouders rondkijken, de boeken vastnemen en vraag vrijblijvend welke soort boeken ze al kennen. Hebben ze die misschien thuis ook? Haal de boeken uit de stapel en toon ze aan de ouders, zo leert iedereen de verschillende soorten boeken kennen.

STAP 2 Boeken kiezen

- Leg de boeken terug op tafel. Vraag ouders om elk één boek uit te kiezen dat hen zelf aanspreekt.
- Laat hen er eventjes in kijken. Vraag waarom ze voor dat boek gekozen hebben. Vonden ze het een mooie tekening op de cover? Of vinden ze het thema grappig, leuk, interessant? Denken ze dat hun kind dit ook een leuk boek zou vinden of eerder voor een ander boekje zou kiezen?

TIP Laat ouders per 2 of in kleine groepjes samenwerken. Zo hebben ook minder mondige ouders de veiligheid om mee te werken. Ouders krijgen kort de tijd om het boekje te bekijken en vertellen dan aan de andere ouders welk boek ze hebben uitgekozen en waarom.

STAP 3 Tips om boeken te kiezen

- Leg ouders uit dat ze bij het kiezen van boeken kunnen rekening houden met een aantal zaken:
 - Kijk naar de cover: de prent op de voorkant vertelt vaak veel over het boek
 - Op de achterflap kan je in een paar zinnen lezen waar het boek over gaat.

- Sla het boek open en bekijk de tekst. Er zijn prentenboeken zonder woorden, boekjes met weinig tekst, maar ook voorleesboeken met veel tekst. Kijk naar de lengte van het verhaal, de hoeveelheid woorden per blad, de moeilijkheidsgraad van de woorden, ...
- Misschien is je kind geïnteresseerd in dieren, beroepen, dino's of vliegtuigen? Er zijn heel wat informatieve boeken over allerlei thema's waarin je kind zich kan verdiepen. Je kan voorlezen of je kind kan gewoon naar de prenten of foto's kijken.
- Wil je je kindje iets leren, zoals op het potje gaan, stoppen met het tutje, ...? Er zijn boeken rond allerlei thema's die je kunnen helpen bij de opvoeding.
- Er bestaan ook doeboeken waarmee je kan knutselen, koken, op avontuur gaan, ...

TIP Stel zeker bijvragen over de leeftijd waarvoor bepaalde boeken geschikt zijn. Beklemtoon zeker dat leesplezier belangrijker is dan het juiste boek voor de bedoelde leeftijd. Sommige kindjes blijven een flapjesboek leuk vinden, anderen gaan sneller over naar een 'moeilijker' boek.

TIP Moedig ouders aan om aandacht te blijven hebben tijdens het voorlezen voor de reactie van hun kind. Zo ontdekt een ouder welke boekjes of thema's vooral aanslaan bij hun kind.

STAP 4 Zelf boeken kiezen voor je kinderen

- Oefen met de ouders om een boek op maat van hun kind uit te zoeken. Geef hen de opdracht om te gaan snuisteren. Als je merkt dat het zoeken moeilijk gaat, ga dan na een paar minuutjes helpen. Stel de volgende vragen.
 - Is het kind een jongen of meisje?
 - Welke leeftijd?
 - Waar houdt het kind van? (bijvoorbeeld paarden, auto's, prinsessen, dinosaurussen, circus, ...)
 - Kijkt het kind graag in boekjes of wordt het graag voorgelezen?
- Laat hen de boeken aan elkaar voorstellen. Waarom hebben ze dat boek gekozen voor hun zoon of dochter?

TIP Ouders voelen zich vaak onzeker om voor te lezen. Beklemtoon dat gezellig samen lezen ook kan betekenen dat je praat (in jouw moedertaal) over wat je ziet op de prenten. Sommige ouders hebben een talent om verhaaltjes te verzinnen! Je kan hen altijd aanmoedigen om de filmpjes van de groeimeter te bekijken. (Zie werkvorm Boeken en Baby's)

TIP Zijn er kinderen bij? Nodig ouders uit om in te gaan op de voorkeuren van hun kind. Wat kiest hun kind? Kan de ouder hier iets mee doen?

6 Voorlezen en vertellen in de moedertaal

Voor ouders die thuis geen Nederlands spreken is meertaligheid een belangrijke kwestie. Vaak maken zij zich zorgen en vragen ze zich af of hun kind 'geen achterstand' oploopt. In deze werkvorm toon je dat de bib rekening houdt met die bezorgdheden en bewust omgaat met taal(stimulatie). Erken het belang van de moedertaal. Benadruk doorheen de werkvorm dat door een goede kennis van de moedertaal het kind een tweede taal makkelijker zal aanleren. Als ouder is het dus belangrijk dat je de taal doorgeeft die je het beste beheerst en die je het nauwst aan je hart ligt. In deze werkvorm geef je erkenning aan meertaligheid, toon je het aanbod in diverse talen en nodig je ouders uit om met prentenboeken, met al dan niet Nederlandse tekst bij, met hun eigen moedertaal aan de slag te gaan.



20 min



rond de tafel

Doelen

- Ouders wisselen van gedachten over moedertaal en meertaligheid.
- Ouders leren het meertalige aanbod uit de bibliotheek kennen.
- Ouders ervaren dat vertellen voor iedereen haalbaar is.

Materiaal

- Verschillende boeken of vertelmateriaal (boeken in andere talen)
- Afbeelding Moedertaalboom (zie bijlage)

ZO GA JE TE WERK

STAP 1

- Laat iedereen in zijn eigen moedertaal het mooiste woord zeggen. Vraag welke taal het is en wat het betekent. Kan de ouder nog meer talen? Welke talen spreekt hij/zij met hun kind?
 - Tijdens een korte nabespreking, bevestig je dat elke taal mooi is. Het is goed dat een kind meertalig opgevoed wordt. Talen zijn een rijkdom.
- Vertel vanuit jouw ervaring hoe ouders soms vragen wat ze kunnen doen om hun kinderen te helpen. Toon de boom. Hoe beter een kind zijn wortels in taal kan leggen, hoe gemakkelijker het is om een tweede taal te leren. Een ouder geeft best de taal door die hij of zij het beste kent en die het nauwst aan het hart ligt. Een kind moet een taal juist aangeleerd krijgen en een brede woordenschat leren kennen.

STAP 2

- Toon de meertalige boeken. Zien de ouders iets in hun eigen taal staan? Geef ze even de tijd om hiertussen te snuisteren.
- Laat ouders zoeken naar een boekje dat ze met hun kinderen zouden willen bekijken. Dat mag een boekje zijn in hun eigen taal, een boekje in het Nederlands of een prentenboek zonder woorden. Laat ze per twee zoeken als het moeilijk blijkt.



Photo by M.T. ElGassier on Unsplash

STAP 3

- Ga nu terug ergens rustig samen zitten. Geef elk duo de opdracht om samen de gekozen boekjes te bekijken. Hoe zouden ze het thuis gebruiken om aan hun kindje te vertellen?
- Loop rond en geef ieder duo op maat tips. Er zijn verschillende manieren om te vertellen:
 - Voorlezen uit boekjes, dat kan in verschillende talen;
 - Vertellen: verhalen die ze kennen, aan de hand van prentjes, wat is er die dag gebeurd, ...;
 - Het kind zelf laten vertellen: zo verwerkt het bijvoorbeeld een dag op school en kom je meer te weten. Een vertelplaat kan helpen.

TIP Stel veel bijvragen, toets telkens af wat ouders thuis doen en wat hun kind het leukst vindt.

STAP 4

Laat enkele ouders vertellen wat ze thuis willen uitproberen met hun kind. Zeker niet alle ouders hoeven aanbod te komen, iedereen is vrij om wel of niet te praten.

STAP 5

Herneem de belangrijkste conclusies van de bijeenkomst. Voor elke groep zal dit anders zijn.

TIP Elk voorbeeld is 'goed'! Ook ouders hebben nood aan bevestiging. Voeg bij het samenvatten nadat een groepje aan bod kwam ook jouw tips toe.

TIP Zijn er kinderen bij? Laat een ouder die goed kan voorlezen of vertellen en die durft, voorlezen aan de groep kinderen. Of nodig een vrijwilliger uit om dit te doen.

TIPS VOOR DE OUDERS

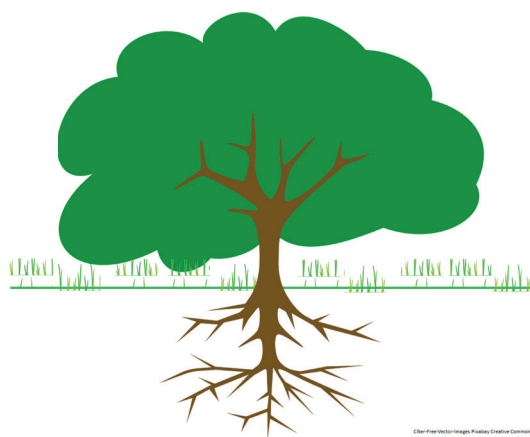
- Kies bewust welke taal jij als ouder met jouw kind spreekt (1 taal – 1 ouder).
- Spreek de taal met jouw kind die je zelf het best spreekt.
- Sta positief tegenover alle talen die je kind gebruikt. Alle talen zijn gelijkwaardig.
- Foutjes maken mag!
- Taal leren moet leuk zijn.
- Wees niet ongerust als je kind een 'stillere periode' doormaakt. Dan is je kind bezig met taal te verwerven in zijn hoofd, pas daarna zal je kind die ook actief gebruiken.
- Kinderen mogen talen door elkaar gebruiken, volwassenen niet!

Meer info:

www.kindengezin.be/ontwikkeling/taal-en-communicatie/meertaligheid/meertalig-opvoeden-in-het-gezin/default.jsp


ZIE BIJLAGE 3-6

moedertaalboom



7 Kinderen welkom!

Heel wat ouders twijfelen om met hun kinderen naar de bibliotheek te gaan. Ze denken dat je in de bibliotheek rustig en stil moet zijn. Ze vrezen dat hun kinderen te luidruchtig zijn of boekjes stuk maken. Sommige ouders zijn ook bang dat boekjes thuis verloren gaan. Als bibliotheekmedewerker is het belangrijk om hier oog voor te hebben. Aan de hand van allerlei (voor ouders vaak herkenbare) situaties proberen we ouders gerust te stellen en tegelijkertijd informatie mee te geven. Daarnaast kunnen ouders ervaringen uitwisselen en elkaar tips geven. Ouders ervaren dat het normaal is dat ze deze angsten hebben en dat dit zeker geen drempel mag zijn om naar de bibliotheek te komen.

 20 à 30 min

 rond de tafel

Doelen

- Ouders merken dat alle kinderen af en toe wel eens ongewenst gedrag stellen.
- Ouders wisselen ervaringen uit over verschillende manieren om met dit gedrag om te gaan.
- Ouders krijgen juiste en neutrale informatie over de regels in de bibliotheek.
- Ouders worden gerustgesteld dat het boekstarthoekje er speciaal is voor hun kinderen.
- Ouders ervaren dat hun bezorgdheden hen niet hoeven tegen te houden om naar de bibliotheek te komen.

Materiaal

- Dobbelsteen met foto's (met de situaties) (zie bijlage, dobbelsteen op voorhand te vouwen)
- rode en groene smileys

ZO GA JE TE WERK

STAP 1 Inleiding

Begin met te vertellen dat iedereen, dus ook kleine kinderen, welkom is in de bib: "De bibliotheek wil er zijn voor iedereen. Zowel volwassenen als kinderen kunnen er zich thuis voelen. Sommige ouders twijfelen om naar de bibliotheek te komen omdat ze denken dat het niet mogelijk is met kinderen.

Het klopt dat je in de bibliotheek rustig moet zijn, maar iedereen weet ook dat kinderen beweging nodig hebben en niet altijd rustig kunnen zijn. Vandaar dat er een boekstarthoekje en een jeugdafdeling is in de bibliotheek waar kinderen zichzelf kunnen zijn, boekjes kunnen kiezen en inkijken, ouders voor hun kinderen kunnen voorlezen, ... Deze hoek is er op maat van de kinderen."

STAP 2 Informatie en casussen

"Naar de bibliotheek gaan met kinderen is altijd een beetje spannend. We kijken samen welke situaties kunnen voorkomen en hoe we hier mee om kunnen gaan."

- Leg de dobbelsteen op tafel. Laat alle kanten van de dobbelsteen zien en geef al een korte inleiding op de

casussen die hierop worden afgebeeld.

- Laat de ouders dobbelen. Elke kant wordt besproken. Ouders krijgen rode en groene smileys en geven bij het begin van elke casus aan, of ze de situatie herkennen of niet.

CASUS 1 Liam (3) komt aan in de bibliotheek en loopt meteen naar het boekenrek. Nog voor zijn mama iets kan zeggen begint hij de boeken uit het rek te halen.

- Vraag aan de groep: Herken je de situatie? Hoe reageer je?
- Verduidelijk nadien: "Het is normaal is dat kinderen nieuwsgierig zijn. Voor kleinere kinderen zijn er speciale bakken in de bibliotheek waar zij gewoon boeken mogen uithalen, bekijken en terugzetten. Het is niet erg als dit niet op exact dezelfde plaats is. Vraag gerust hulp aan de bibliotheekmedewerker als je twijfelt."

CASUS 2 Bai (5) komt enthousiast aan in de bibliotheek met zijn zusje Ushi en mama. Na het zoeken naar een paar boeken beginnen ze plots verstoppertje te spelen in de bibliotheek. Ze lopen enthousiast door heel de bibliotheek.

- Vraag aan de groep: Herken je de situatie? Hoe reageer je?
- Verduidelijk nadien: "Het is heel normaal dat je kinderen lawaai maken en willen spelen. Kinderen zijn nu eenmaal niet stil en zeker in de jeugdafdeling mogen de kinderen zichzelf zijn. De bibliotheek is geen speeltuin dus het is niet de bedoeling om echt spelletjes te gaan spelen in de bibliotheek. Wat wel kan is dat je bijvoorbeeld toont waar ze een boek mogen zoeken. Dan blijf je in de jeugdafdeling en beperk je het lawaai voor andere volwassen bezoekers."

CASUS 3 Lotte(5) kijkt heel graag in boekjes. Ze vindt het fantastisch om naar de bibliotheek te gaan. Ze wil graag groot zijn en alle boekjes lezen maar kiest soms boekjes die niet voor haar leeftijd lijken. Mama en papa weten niet goed welke boekjes geschikt zijn voor haar leeftijd.

- Vraag aan de groep: Herken je de situatie? Mag je kindje gewoon uit alles kiezen of kies je mee als ouder? Hoe weet je welke boekjes geschikt zijn voor welke leeftijd? Waar kan de bibliotheekmedewerker je bij helpen?
- Verduidelijk nadien: "Sommige kinderen kiezen altijd dezelfde boekjes omdat ze die herkennen en omdat zeker kleine kindjes houden van herhaling. Daar is niets mis mee maar soms is het ook wel fijn om je kind eens iets nieuws te laten ontdekken. Kinderen mogen vrij kiezen in de bibliotheek. Het kan wel helpen om pictogrammen te gebruiken bij de keuze van de boeken."

TIP Laat de ouders het pictogrammenbord zien en laat ze zelf eens iets zoeken in de bibliotheek.

CASUS 4 Noa (4) kijkt heel graag in boekjes maar is er soms nogal wild mee. Mama en papa durven geen boekjes uitlenen in de bibliotheek omdat ze schrik hebben dat Noa ze stuk zal maken.

- Vraag aan de groep: Herken je de situatie? Hoe reageer je? Hoe zorg je ervoor dat Noa toch een leuk bezoek aan de bibliotheek beleeft zonder dat je bang moet zijn dat hij de boekjes stuk maakt?
- Verduidelijk nadien: "Het is heel normaal dat dit soms eens gebeurt. In de bibliotheek hebben we ook veel boekjes van karton of steviger papier die tegen een extra stootje kunnen. Zodra de kindjes ouder worden gaan ze geleidelijk aan voorzichtiger worden met boekjes. Als het toch gebeurt, kom het dan gewoon even vertellen aan de bibliotheekmedewerker. Je bent zeker niet de enige."

TIP VOOR DE OUDERS Kies stevige boekjes en ontleen niet te veel boekjes tegelijk zodat je het overzicht bewaart.

CASUS 5 Fien (5) heeft 3 zusjes en broertjes. Met school is ze al in de bibliotheek geweest maar ze zou ook graag eens met mama naar de bibliotheek gaan. Mama heeft schrik dat als alle kinderen boekjes uitlenen ze die kwijt geraken en dat ze veel geld moet betalen.

- Vraag aan de groep: Herken je de situatie?
- Verduidelijk nadien dat de lidkaart voor kinderen gratis is. Geef informatie over hoe lang ze de boeken kunnen ontleen en dat ze de boeken ook nog een keer kunnen verlengen (tenzij iemand anders het boek gereserveerd heeft).

TIP VOOR DE OUDERS Je kan er ook voor kiezen om niet te veel boekjes tegelijk uit te lenen. Bijvoorbeeld 4 per kind. En dan kom je een volgende keer snel terug om nieuwe boekjes uit te lenen.

- Geef nadien meer info over het leensysteem en het wegvallen van het leengeld.

? het vraagteken

Hebben de ouders hier nog een vraag of een situatie die nog niet besproken is?

STAP 3 Afsluimoment

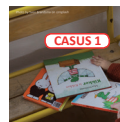
- Vertel ouders dat ze altijd met hun vragen bij de bibliotheekmedewerker terecht kunnen. Stel hen vooral gerust dat kinderen welkom zijn!

ZIE BIJLAGE 3-7

dobbelsteen



dobbelsteen casussen



CASUS 1

CASUS 1 Jan (5) komt vaak in de bibliotheek en leent meestal voor het weekend. Hij voor zijn twee zusjes en twee broertjes. Hij leent vaak een boekje voor zijn twee zusjes en twee broertjes. Hij leent vaak een boekje voor zijn twee zusjes en twee broertjes.



CASUS 2

CASUS 2 Het (5) komt vaak in de bibliotheek met zijn twee zusjes en twee broertjes. Hij leent vaak een boekje voor zijn twee zusjes en twee broertjes. Hij leent vaak een boekje voor zijn twee zusjes en twee broertjes.



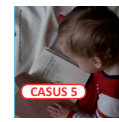
CASUS 3

CASUS 3 Lieve (5) kijkt heel graag in boekjes. Ze vindt het leuk om te lezen. Ze leent vaak een boekje voor haar twee zusjes en twee broertjes. Ze leent vaak een boekje voor haar twee zusjes en twee broertjes.



CASUS 4

CASUS 4 Noa (4) kijkt heel graag in boekjes maar is er soms nogal wild mee. Mama en papa durven geen boekjes uitlenen in de bibliotheek omdat ze schrik hebben dat Noa ze stuk zal maken.



CASUS 5

CASUS 5 Fien (5) heeft 3 zusjes en broertjes. Met school is ze al in de bibliotheek geweest maar ze zou ook graag eens met mama naar de bibliotheek gaan. Mama heeft schrik dat als alle kinderen boekjes uitlenen ze die kwijt geraken en dat ze veel geld moet betalen.



? het vraagteken
Hebben de ouders hier nog een vraag of een situatie die nog niet besproken is?

smileys



8 Oefenen met uitleenen en terugbrengen

Het is fijn als ouders zo snel mogelijk zelf een boek kunnen uitleenen en het uitleentoestel weten te gebruiken. Veel ouders voelen zich hier onzeker over. We geven enkele aandachtspunten en tips voor het uitleggen van de werking van het uitleentoestel. Na de uitleg voelen ze zich, hopelijk, zelfzeker genoeg om het toestel te gebruiken.



10 min



samen rond het uitleentoestel

Doelen

- Ouders oefenen met het toestel.
- Ouders voelen zich zelfzeker om boeken te ontlenen aan het toestel.
- Ouders weten dat ze met vragen altijd terecht kunnen bij een bibmedewerker.

Materiaal

- Enkele voorbeeldboeken om 'uit te lenen';
- Een oefen A-kaart (zorg ervoor dat ze vooraf aangeemaakt wordt!);
- Het uitleentoestel uiteraard.

TIPS EN AANDACHTSPUNTEN

- Doe alle handelingen aan het uitleentoestel samen met de ouders. Niet enkel voordoen dus, maar samen met hen doen.
- Voorzie een oefen A-kaart en gebruik die ook als voorbeeld: zo krijgen ouders een duidelijk en waarheidsgetrouw beeld van hoe je een boek leent.
- Als ouders zelf nog geen A-kaart hebben, laat hen dan proberen met de oefen A-kaart.
- Oefen met de ouders zowel het uitleenproces als het terugbrengproces.
- Zeg dat het normaal is dat niet alles vanaf de eerste keer goed loopt. Leg uit dat ze bij problemen of met andere vragen bij een bibmedewerker terecht kunnen.
- Leg uit dat ze met de A-kaart kunnen zien welke boeken ze nog op de kaart hebben staan en wanneer deze terug moeten.

TIP Toon de A-kaart zuil

Hier kunnen ze punten verzamelen. Als ze 10 punten verzameld hebben, krijgen ze een bon. Die kunnen ze inruilen voor een gratis zwembeurt of korting op bepaalde activiteiten van de stad.



9 Extra aanbod in de bibliotheek

We willen ouders tonen dat de bibliotheek er zeker ook is voor hen. Ze zijn er welkom met hun gezin. Jonge kinderen hebben hun eigen hoekje waar ze zelf boekjes kunnen kiezen en rustig kunnen lezen. Naast een aanbod van boeken, is er ook een CD- en DVD-aanbod.

Vaak heeft een lokale bibliotheekafdeling ook een eigen aanbod aan activiteiten, zoals knutselmiddagen, voorleesmomentjes, spelmomenten voor kinderen, taal-oefenkansen of een voorstelling in samenwerking met een culturele partner. We laten ouders kennis maken met dit aanbod.

TIP Vaak hebben bezoekers een A-kaart nodig om deel te nemen aan het aanbod van de bibliotheek. Het is dus aangeraden om de aanmaak van een A-kaart aan deze werkvorm te koppelen.

 15 min

 in een kring of vlakbij de flyers en affiche

Doelen

- Ouders ontdekken dat er in een bibliotheek veel meer te doen is dan enkel het uitlenen van boeken.
- Ouders ontdekken dat ze gratis activiteiten kunnen bijwonen in de bib.
- Geïnteresseerde ouders krijgen de kans om zich in te schrijven voor een activiteit.

Materiaal

- Flyers en affiches van het aanbod van jouw bibliotheek;
- Eventueel al inschrijffijsten om geïnteresseerden onmiddellijk in te schrijven;
- Eventueel flyers van andere Antwerpse bibliotheken.

ZO GA JE TE WERK

STAP 1

Bevraag de ouders naar wat ze al weten over het aanbod van de bibliotheek. Probeer via bijvragen te weten te komen aan welke activiteiten ze bij voorkeur zouden deelnemen en de leeftijden van hun kinderen.

STAP 2

Wandel met de ouders naar de afdeling waar de peuter- en kleuterboekjes staan en toon de plekjes waar ze met hun kind even kunnen zitten. Bekijk met de ouders ook het aanbod aan CD's en DVD's.

STAP 3

Overloop de verschillende flyers en affiches met het aanbod voor de nabije toekomst. Probeer de link te leggen naar de interesses en de leeftijden van de kinderen. Verwijs ook eventueel naar het aanbod van de andere bibliotheken. Voor sommige ouders zijn ook die bereikbaar.

STAP 4

Vraag de aanwezige ouders of ze via hun smartphone (eventueel per 2 op 1 telefoon) de 'programma'knop van de bibliotheek aanklikken:

<https://antwerpen.bibliotheek.be/activiteiten>.

Wanneer ze de website van de bibliotheek ontdekken, vinden ze ook later hun weg naar gezinsactiviteiten.

TIP Probeer de link te leggen tussen de kostprijs van de activiteiten en de A-kaart. Leg nog een keer uit dat het punten sparen ook mogelijk maakt om gratis te gaan zwemmen of korting geeft op workshops in de bibliotheek en musea.


TIP VOOR DE OUDERS In de bibliotheek zijn pc's beschikbaar om informatie op het internet op te zoeken of voor ontspanning. Lid zijn van de bibliotheek is een vereiste om ervan gebruik te maken. Dit kan bijvoorbeeld interessant zijn voor het schoolwerk van oudere kinderen in het gezin.



10 Boekenbingo

Deze werkvorm is bedoeld om ouders te laten snuisteren tussen de boeken. De bedoeling is dat ze de bingo vervullen en op zoek gaan naar alle boeken die erop staan. Zo krijgen ze een zicht op het ruime aanbod voor hun kind.

 15 min

 in duo rondlopen, samen rond de tafel

Doelen

- Ouders gaan op zoek naar boeken op hun bingoformulier en verkennen zo de bibliotheek.
- Ouders leren het aanbod voor kinderen in de bib kennen.

Materiaal

- Bingoformulieren in verschillende moeilijkheidsgraden: 4, 6 en 8 (zie bijlage)

ZO GA JE TE WERK

STAP 1

Deel de bingoformulieren uit aan de ouders. Geef hen de opdracht om op zoek te gaan naar boeken die op hun bingoformulier staan. Laat hen de boeken terug meebrengen naar de tafel.

STAP 2

Laat ouders zelf snuisteren in het aanbod. Als je merkt dat het moeilijk gaat kan je gaan helpen. Je kan hen ook in duo's laten zoeken.

STAP 3

Bespreek kort welke boeken de ouders hebben gevonden.

ZIE BIJLAGE 3-10

3 x boekenbingo

een boek over een dier	een DVD
een zoekboek	een boek zonder woorden


een boek over een dier	een dvd	een stripverhaal
een zoekboek	een boek zonder woorden	een boek in een andere taal

een boek over een dier	een DVD	een stripverhaal	een boek met liedjes
een zoekboek	een boek zonder woorden	een boek in een andere taal	een telboekje

11 Pictospel

Deze werkvorm is bedoeld om ouders te laten snuisteren tussen de boeken. De bedoeling is dat ze de link leggen tussen het pictogram en de thema's van de boeken.

 30 min

 kringopstelling, alleen of in duo rondlopen

Doelen

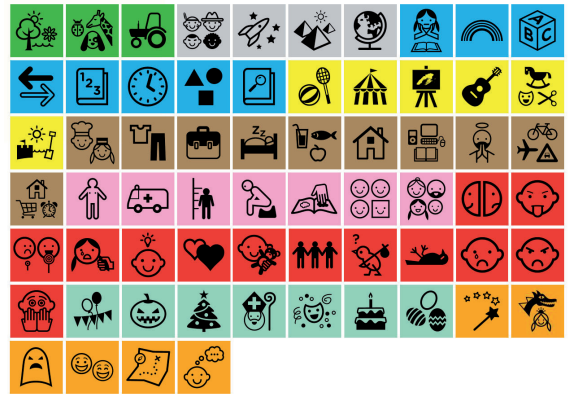
- Ouders durven op verkenning gaan in de bib en tussen de boeken snuisteren.
- Ouders herkennen de pictogrammen op de rugzijde van een boek.
- Ouders begrijpen de link tussen het pictogram en het thema van het boek.
- Ouders denken na over de interesses van hun kind bij het kiezen van een boek.

Materiaal

- Zakje of enveloppe met de pictogrammen gebruikt in de bibliotheek (maak een keuze van 16 'interessantste' pictogrammen);
- Boeken met op de rugzijde de gekozen pictogrammen.

ZIE BIJLAGE 3-11

Pictogrammen



ZO GA JE TE WERK

STAP 1

- Leg het zakje of de enveloppe met de pictogrammen midden op tafel.
- Nodig de eerste ouder uit om een picto trekken uit een zakje. Deze ouder mag als eerste 'raden' welke betekenis het getrokken pictogram heeft. Het getrokken pictogram wordt neergelegd op de tafel.
- Nadat het juiste antwoord gegeven is, kan je een 'voorbeeldboek' tonen rond het thema van het getoonde pictogram.

TIP Bij een zwakkere groep kan je een extra spelregel invoeren waarbij de ouder die aan de beurt is de hulp mag invoeren van de andere ouders. We willen vooral bereiken dat ouders mee nadenken over thema's van kinderboeken die kunnen aansluiten bij de interesses van hun kind.

TIP Geef bij het tonen van een voorbeeldboek aandacht aan de cover: "Waar denk je dat dit boek over zal gaan?" Bekijk samen de achterflap, al een smaakmaker van het boek. En lees bijvoorbeeld het begin en een stukje in het midden, ...

TIP De meeste boeken zijn gericht op een bepaalde leeftijd. Vraag aan een ouder om een boek met hetzelfde pictogram te zoeken dat geschikt is voor een ouder kind.

STAP 2

Elke ouder kan aan de beurt komen of je kan deze werkvorm verkorten door ouders per 2 een boek te laten zoeken van het hen toegewezen pictogram.

STAP 3

Bekijk alle pictogrammen opnieuw en herhaal kort welke thema's er aangeduid worden op de rugzijde van boeken. Geef extra aandacht aan de verschillende leeftijds categorieën en toon waar de boeken zich bevinden in de bibliotheek. Leg ook nog eens uit dat niet elk kind zich ontwikkelt volgens de voorgeschreven curve. Het ene kindje is groot voor zijn leeftijd, het andere klein. Zo is dat ook met boekjes lezen. Sommige kinderen vinden eenvoudige prentenboeken leuk met weinig tekst, anderen houden wel van wat uitdaging op taalniveau.

TIP Ouders voelen zich vaak onzeker om voor te lezen. Beklemtoon dat gezellig samen lezen ook kan betekenen dat je praat (in jouw moedertaal) over wat je ziet op de prenten. Sommige ouders verzinnen verhaaltjes als de beste!

12 Evaluatie en afronding

Voor sommige ouders is een bezoek aan de bibliotheek geen evidente stap, ze ervaren heel wat drempels. Bij de afronding is het erkennen van de moeite die ouders deden belangrijk. Vaak helpt een extra uitnodiging om ouders terug te laten komen.

Vanuit sommige culturen is het geven van feedback, zeker wanneer het tips ter verbetering zijn, geen gewoonte.

Ouders leerden dat je alleen mag zeggen wat leuk was om de tegenpartij niet te beledigen. Toch proberen we in deze werkvorm deze tips bijeen te brengen om de bezoeken van oudergroepen in de toekomst nog beter te laten verlopen.



15 min



kringopstelling

Doelen

- Ouders krijgen de kans om hun mening te geven in een veilige omgeving.
- Ouders worden bedankt voor hun aanwezigheid en uitgenodigd voor een volgend bezoek.

Materiaal

- Praatplaat met drie tekeningen.

ZO GA JE TE WERK

STAP 1

Leg goed uit dat je hun mening vraagt om eruit te leren wat beter kan voor de begeleiding van volgende oudergroepen. Een bibliotheek hecht veel belang aan een goed contact met alle inwoners van Antwerpen, ook met gezinnen met jonge kinderen, ook met mensen die minder vaak op bezoek komen in de bibliotheek. Zij kunnen daarbij dus helpen door tips te geven.

STAP 2

Leg de praatplaat op tafel en vertel waar elke tekening voor staat. Geef zelf een voorbeeld bij elke vraag.

- Wat heb je geleerd? 'Een mama uit de groep gaf als tip om knuffelberen te betrekken bij het voorlezen.'
- Wat zal je kind leuk vinden? 'Ik kom op woensdag naar 'Leeslekker' / naar Verhalen in alle talen'.
- Waarvoor wil je graag terugkomen naar de bib? 'Ik kom graag eens de computers uittesten om Nederlands te oefenen.'

STAP 3

Geef de ouders de tijd om even in stilte na te denken. Overloop daarna de drie vragen. Spreek ouders persoonlijk aan om te reageren. Niet iedereen hoeft op alle vragen te antwoorden.

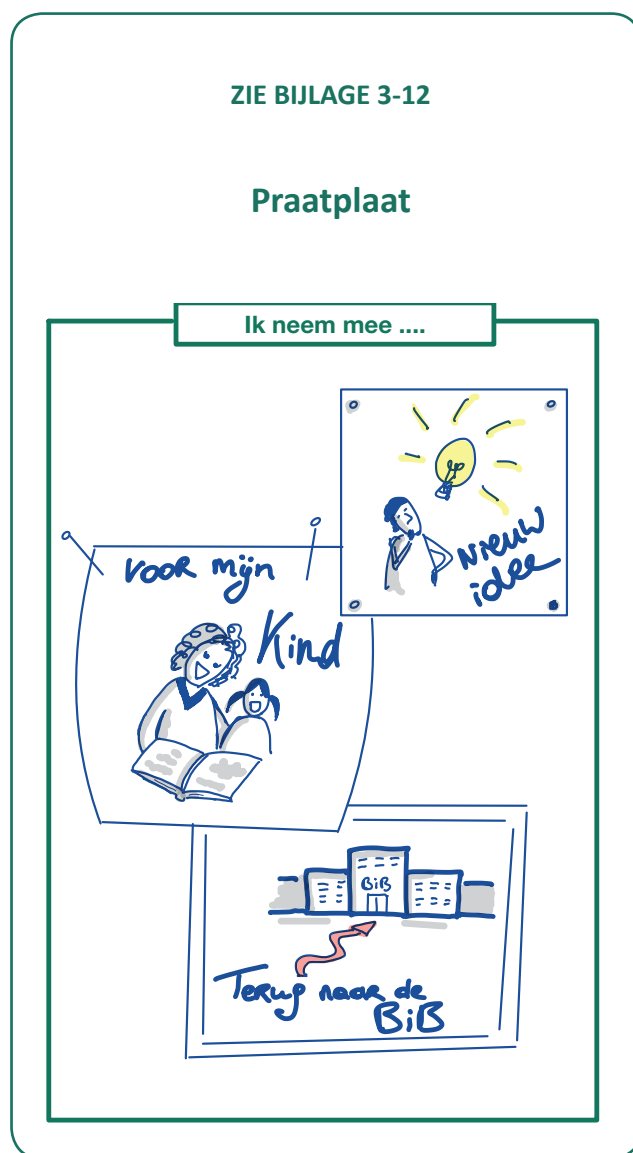
- Wat heb je geleerd?
- Wat zal je kind leuk vinden?
- Waarvoor wil je graag terugkomen naar de bib?

STAP 4

Vergeet zeker ouders niet te bedanken voor hun aanwezigheid en nodig hen uit voor een volgend bezoek.

ZIE BIJLAGE 3-12

Praatplaat



TIP Wanneer je een gadget hebt dat je de ouders kan meegeven, kan dit een positieve stimulans zijn voor een volgend bibbezoek. Vergelijk het een beetje met de verkoop tactiek van bekende winkels. Je kan een jeton of bonnetje meegeven voor een kopje koffie of hen uitnodigen voor het voorleesmoment.

Literatuurlijst: achtergrond en inspiratie

- www.iedereenleest.be

Iedereen Leest coördineert campagnes en programma's rond lezen en brengt kennis over leesbevordering en leesplezier samen.

- www.boekstart.be

Boekstart is een van de campagnes van Iedereen Leest. Boekstart wil ouders van jonge kinderen op verschillende momenten tijdens de voorschoolse leeftijd een boekenpakket en informatie over voorlezen en de bibliotheek cadeau doen. Zo kan Boekstart ouders aanmoedigen om hun kinderen zo vroeg mogelijk boekjes én de bibliotheek te laten ontdekken.

- www.Boekenzoeker.be

Website van Iedereen Leest. Boekenzoeker helpt iedereen tussen 0 en 18 jaar bij het kiezen van een boek. Aan de hand van criteria die jij kiest, geeft Boekenzoeker je boekentips, aangepast aan jouw leeftijd en wensen. Honderden boeken wachten om door jou ontdekt te worden!

- https://antwerpen.bibliotheek.be/sites/default/files/uploads/2020-10/BIBplan2020_2025.pdf

De stad Antwerpen lanceerde haar nieuwe Bibplan voor de periode 2020-2025. Hierin staat de nieuwe visie centraal: de bibliotheek als inspirerende open leeromgeving, waar op maat gewerkt wordt en ingezet wordt op taal- en cultuureducatie, leesplezier, competentieontwikkeling en het versterken van de (digitale en culturele) geletterdheid. Deze toolbox 'Ouders welkom in de bib' sluit hier volledig bij aan. De aangepaste regels moeten uitgelegd worden aan alle ouders die op bezoek komen bij de bibliotheek.

Taalstimulering

- www.kindengezin.be/ontwikkeling/taal-en-communicatie/fasen-in-taalontwikkeling

Op de website van Kind & Gezin kan je beknopt de nodige achtergrondinfo terugvinden rond de verschillende fases in de taalontwikkeling van kleine kinderen.

- Kind & Gezin: www.kindengezin.be/ontwikkeling/taal-en-communicatie/taalstimulering/taalstimuleren-bij-babys

- Goed Gezind, website van de Gezinsbond: www.goedgezind.be/babys/taalontwikkeling-stimuleren-bij-je-baby

Op deze webpagina's van Kind & Gezin en de Gezinsbond lees je specifieke tips rond taalstimulering bij baby's

- www.cubiss.nl/actueel/op-een-speelse-manier-contact-met-je-baby

Nederlandse online publicatie met een concreet uitgewerkte babybib-bijeenkomst én organisatorische en inhoudelijke tips om zelf een bijeenkomst te ontwikkelen, te organiseren en uit te voeren. Heel wat handvatten om het babylezen ofwel op de kaart te zetten ofwel een boost te geven.

Meertaligheid

- www.meertaligheid.be

Website ontwikkeld in 2011 door het Steunpunt Diversiteit en Leren, verbonden aan de Universiteit Gent, geüpdatet in 2017 door Onderwijscentrum Gent, in nauwe samenwerking Steunpunt Diversiteit & Leren [UGent], Centrum voor Taal en Onderwijs [KU Leuven], Agentschap Integratie en Inburgering, Atlas en Foyer. Hier kan je interessante info terugvinden over meertalig opvoeden, meertalig voorlezen, communiceren met ouders ...

- Kind & Gezin: www.kindengezin.be/ontwikkeling/taal-en-communicatie/meertaligheid/meertalig-opvoeden-in-het-gezin/default.jsp

- Goed Gezind, website van de Gezinsbond: www.goedgezind.be/babys/kind-meertalig-opvoeden

Op de website van Kind & Gezin en van de Gezinsbond vind je heel wat tips en achtergrondinfo over meertalig opvoeden.

- www.iedereenleest.be/over-lezen/boeken-helpen-niet-alleen-om-een-taal-te-leren-maar-ook-om-mens-te-zijn

Een meertalige en diverse samenleving is de realiteit vandaag. Die meertaligheid een plek geven in alle (opvoeding)contexten creëert meer betrokkenheid en inclusie. Het beïnvloedt de taalontwikkeling van zowel het Nederlands als de moedertaal positief, daarover is wereldwijd wetenschappelijke consensus. Meertaligheid en het bijbehorende culturele kapitaal biedt veel kansen. Hoe kunnen leesbevorderaars hierop inspelen? Dit artikel is een verslag van een deelsessie op de Iedereen Leest-conferentie 'Waarom leesbevordering ertoe doet'. Die vond plaats in Gent op 11 februari 2020.

Bijzondere doelgroepen bereiken

- <https://iedereenleest.be/over-lezen/reeks/de-bib-er-voor-iedereen-bijzondere-doelgroepen-bereiken>

Artikel met goede voorbeelden uit de bibliotheken van Machelen en Ronse. Hier proberen ze via verschillende projecten zoveel mogelijk doelgroepen in de gemeente te bereiken.

- www.lezen.nl/nl/publicaties/leesbevordering-in-gezinnen-met-weinig-leescultuur

Over het hoe en waarom van het betrekken van laagopgeleide en laaggeletterde ouders bij de leesopvoeding thuis. Een publicatie van Stichting Lezen uit Nederland.

Projecten

- pro-mproject.be

Het Pro-M project brengt in kaart hoe professionals en ouders van kinderen die meertalig opgroeien vandaag, denken over en omgaan met meertaligheid en hoe ouders en professionals samenwerken. Vanuit deze kennis willen ze professionals in de kinderopvang, de gezinsondersteuning en bibliotheken ondersteunen.

- <https://brusselsebibliotheken.bibliotheek.be/openthedoorforreading>

Hoe inspireer je jonge ouders om thuis met verhalen en boeken aan de slag te gaan? En hoe kan je deze boodschap in het bijzonder overbrengen bij maatschappelijk kwetsbare gezinnen? Om op deze vragen een effectief antwoord te vinden, namen de Brusselse bibliotheken deel aan Open the Door for Reading, een Europees uitwisselingsproject tussen vijf Europese steden: Göteborg (initiatiefnemer en coördinator), Bristol, Turku, Milaan en Brussel.

Leesplezier staat voorop in dit project. De vijf steden hebben hun ervaring verzameld in een handleiding voor de sector (bibliotheken, voorschoolse opvang, kinderopvang, ...). De doelstelling is om het belang van het lezen te benadrukken en professionals die regelmatig samenwerken met gezinnen bij te staan. De handleiding bevat tal van nuttige leesstrategieën die gezinnen helpen bij het stimuleren van lezen, en komt dus goed van pas bij de organisatie van leesactiviteiten en leesmethodes. Je kunt deze Engelstalige handleiding via bovenstaande link lezen.

- www.deschoolbrug.be/boekenkaravaan

De Boekenkaravaan is een project van De Schoolbrug gericht op schooltrajecten rond ouderbetrokkenheid en leesplezier. Ze werken in Antwerpse scholen zowel op beleid, visie als praktijk. Deze praktijk bestaat onder meer uit thematische oudergroepen, toeleiding van ouders tot de bibliotheek en een voorleeswerking aan huis bij gezinnen met een nood aan leesbevordering.

In hun materialenbank kan je gratis een uitgewerkte oudersessie terugvinden rond taalontwikkeling en bibliotheekbezoek: www.deschoolbrug.be/product-categorie/materiaaldeboekenkaravaan

- www.inloopteams-antwerpen.be/pothoek/de-boekenboot

De Boekenboot is een project rond leesbevordering bij kinderen tussen 0 en 3 jaar. Het bestaat uit 5 sessies georganiseerd door de inloopteams Antwerpen in samenwerking met Boekstart.

Meer info? Vragen?

Vormingplus regio Antwerpen

e-mail info@vormingplusantwerpen.be

tel. 03 230 33 03

www.vormingplusantwerpen.be

Zin om een gelijkaardig project op te zetten, met of zonder ons? Contacteer ons